

Paris 7 (A.A.) — Maliye nezaretinin muhtelif servisleri milli müdafaa istikraz şartlarını tesbit etmek için bütün gün çalışmışlardır. Bu şartların neden ibaret olduğu ancak salı sabahı anlaşılacaktır.

İtalyada alınan fevkalâde tedbirler

İtalya askerî siyasetini yenibaştan tanzime niçin lüzum görüyor?

(Yazısı 2 nci sayfada)

ASIM US

Maarif Vekili bugün geliyor

Saffet Arıkan

Ankara, 7 (Telefonla) — Maarif Vekili B. Saffet Arıkan, beraberinde gelen ve terbiye dairesi reisi B. İhsan Bey'in başkanlığında heyeti reisi B. Cevat olduğu bir heyetle bugün İstanbul'a hareket etmiştir.

Vekilin İstanbulda üniversite ve öğretmenler konularında yapılacak orta mektep ve ilköğretim işleriyle meşgul olacağı ve maarif işleri üzerinde tetkikler yaparak mekteplerin iyileştirilmesini söylemektedir.

BORDEUX 7 (A.A.) — Ligele grevlerinin dolayısıyla Gironde nehrinde yapılan vapurlardan bazıları iptal edilmiştir.

Hükümetçiler zehirli kurşun kullanıyorlar

İtalyadan dört kolordu gönderileceği söyleniyor

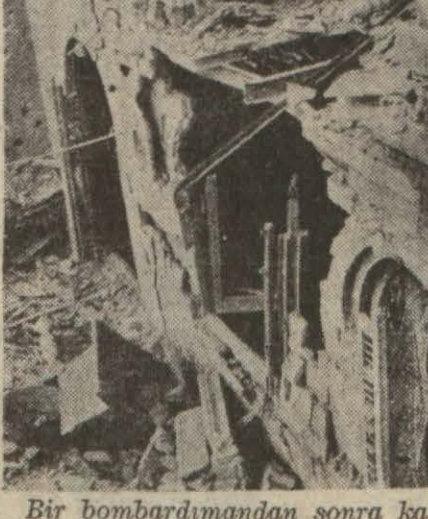
Paris, 7 (A.A.) — Havas muhabiri bildirildiğine göre, hükümetçiler Tarento yarımadasında cephesinde mütemadiyen dumankurşunları kullanmaktadırlar. Bu dumankurşunlar gifte infilâklıdır. Havasın muhabiri bu kurşunları bizzat görüp hükümetçilerin ettiğini söylemektedir. Bu kurşunlar korkunç yaralar açmakta ve yaralıları hemen hemen daima ölmekte -

CENUP KUVVETLERİ KUMANDANI DIVANIHARPTE

Cebelüttarik, 7 (A.A.) — Haber aktarıldığına göre, cenuptaki hükümetçi kuvvetsel kumandanı Marto, divanı harpini tevdi etmiştir.

MADRİT ETRAFINDA

Madrid, 7 (A.A.) — Geçen gece sarsıntılı bir geceydi.

Bir bombardımandan sonra kalan

6000 Çocuk
İlkokullardan bu sene orta okullara geçecek

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Hatay Anayasası Üzerinde Cenevrede müzakerelere bugün tekrar başlanıyor

Cenevre, 7 (Hususi) — Hatay anayasası hakkında geçen hafta yapılan müzakerelerden sonra Türk murahhas heyetinin verdiği nota üzerinde komisyonun tetkiklerini bitirdiği zannedilmektedir. Evvelce tesbit edildiği gibi, komisyon yarınki pazartesi günü toplanacaktır.

Bu toplantıda komisyonu teşkil eden mütehassısların Türk notası üzerindeki mütalealarını serdetmeleri ve bilhassa Fransızların bazı iddialar ortaya atmaları muhtemel görülmüyor.

Avusturya'da Kralcılar nümayiş yaptı

Naziler fena kokulu fişeklerle nümayişi ihlâl etmeğe çalıştılar

Viyana, 7 (A.A.) — Avusturya askerleri tarafından teşkil edilen kralcılar cemiyetinin himayesinde olarak Reuz sirkinde saltanatın avdeti lehinde büyük bir nümayiş yapılmış ve bu sırada imparatorluk bayrakları çekilmiştir. Hıncıncı dolu olan sirkte hükümet erkânından Başvekil muavini Feld mareşal Hulgerth ile müsteşar Roth hazır bulunmuşlardır.

Cemiyetin reisi Steinu Avusturya halkı için saltanatın avdeti prensibi lehinde karar vermek hakkını istemiştir. Nümayişçiler Otto von Habsburg'u uzun uzadıya alkışlamışlar ve sonra sokakta bir alay teşkil ederek: "Yaşasın Habsburglar" diye bağırılmışlardır. Alay çabuk dağılmıştır. Naziler nümayiş ihlâl etmeğe teşebbüs etmişlerse de bunların içinden fena kokulu fişekler atan dört tanesi tevkif edilmiştir.

MISIR

Milletler Cemiyetine aza olmak için müracaat etti

Kahire, 7 (A.A.) — Mısır, beynelmül iş birliğine iştirak hakkındaki samimi emellerinden bahsederek Milletler Cemiyetine aza olmak için resmen müracaat eylemiştir.

Adisababa'daki suikast

Ve Amerika konsolosluğu

Vaşington, 7 (A.A.) — Hariciye nazırı Hull'un bugün işa ettiğine göre, Adisababa suikastı üzerine hasil olan karışıklıklar esnasında yüzlerce Habeşli Amerikan elçiliğinin duvarlarını aşarak elçilik bahçesine iltica etmiştir. Bunlar sabaha kadar bahçede kaldıktan sonra kendi istekleriyle gitmişlerdir.

Hull, Adisababa'daki elçilik ve konsolosluğun ilgasile bunun hiçbir alakası olmadığını ilâve etmiştir.

Vaşington, 7 (A.A.) — Mareşal Graziani'ye karşı vukubulan suikast neticesinde Amerikanın Adisababa sefaletin bahçesine iltica eden 160 Habeşli İtalyanlar tarafından öldürülmüş olduğu hakkındaki haber Hariciye Nazırı Hull tarafından tezkip edilmiştir.

Nazır, sefarete iltica eden yerlileri dışarı çıkarmak için Amerika sefirinin İtalyan müfrezelerine müracaat ettiğini ve tahliye esnasında da kan dökülmediğini beyan etmiştir.

6000 HBEŞLİ ÖLDÜRÜLMEMİŞ
Roma, 7 (A.A.) — Geçenlerde Adisababada mareşal Graziani'nin yaralanmasına sebep olan suikast neticesinde 6000 Hbeşlinin katliâm edildiğine dair ecebi memleketlerde çıkarılan haberleri Stefani ajansı tezkip etmektedir.

Beşiktaş — Güneş maçında Güneş kalecisinin güzel bir kurtarışı

Dostluk kupası finali

Güneş - Beşiktaş güzel bir oyundan sonra 1-1 berabere kaldılar

Güneş — Beşiktaş maçına başlamadan evvel merasim yapılırken

(Yazısı 9 uncu sayfamızda)

RADYO

müsabakamız

Bugün 8. inci kuponu beşinci sayıyamızda bulacaksınız.

KURUN Radyo müsabakasına iştirak etmekle

350, 250 ve 150 liralık üç radyo makinesi kazana bilirsiniz

Müsabaka tafsilâtını pek yakında neşrediyoruz.

İtalyada alınan fevkalâde tedbirler

İtalya askerî siyasetini yenibaştan tanzime niçin lüzum görüyor?

Romada Büyük Faşist Meclisi senelik toplantılarına ve müzakerelerine devam ediyor. Bu müzakereler arasında en ziyade cihan efkârı umumiyasının dikkatine çarpan cihat Meclis'in İtalyayı yeniden silâhlanmak hakkındaki kararı oldu. Bu rara göre İtalyan milleti en geniş manasile silâhlı bir millet halinde organize edilecektir.

Bundan beş yıl evvel Cenevrede silâhları azaltma konferansı kuruldu. Sıralarda Musolini İtalyanın silâhlarını on bin tüfeğe indirmeğe hazır olduğunu söylemişti; yalnız bunun için başka milletlerin de aynı tedbiri almalarını şart koşmuştur. O zamandanberi dünya vaziyeti çok değişti. Esasen silâhlanmağa çok ehemmiyet veren Faşist İtalya Habeşistan fethine girişti. Bu hareketin verdiği neticeler karşısında silâhlarını bir kat daha artırdı. Herhalde bugünkü vaziyette İtalya Avrupanın her suretle askerliğe dayanan memleketlerinden biridir. Nasıl ki Musolini bundan bir müddet evvel İtalyan sulhundan bahsettiği sırada bunu "bir süngü ormanı üstünde bir zeytin dalı," diye tarif etmişti.

Acaba silâhlanma yolunda bu derecelerde ileriye gitmiş olan İtalyan milletini daha askerî bir hale getirmek için ne gibi yeni şeyler yapılacaktır? Bu soru tabii olarak herkesin hatırlama gelen bir düşüncedir.

Deniliyor ki İtalya bütçe zarureti dâvâsile her yıl silâh altına alınması iktiza eden sınıfların talim ve terbiyelerini kısmen tehir ediyordu. Şimdi sivil ihtiyaçlar askerî ihtiyaçlara feda edileceği için bu noktada bütçe zarureti artık mevzu bahis olmaya caktır. Yine aynı sebepten dolayı ihtiyat sınıfları dahil olan sınıflar vakit vakit manevralara çağrılarak askerî bir kontrole tabi tutulmak lâzım gelirken buna kâfi derecede ehemmiyet verilemiyordu. Bundan sonra bu türlü kontrol işi de kuvvetlendirilecektir. Daha sonra İtalyan gençlerinin askerlik yaşına girmezden evvel gençlik teşkilatları vasıtasile yetiştirilmesi yolunda zaten mevcut olan terbiye sisteminin tatbiki bir kat daha genişletilecektir.

Her memleket için olduğu gibi İtalyanın millî müdafaa kuvvetleri de kara, deniz ve hava orduları olmak üzere üçe ayrılmıştır. Bütçe tahsisatı da bunlar arasında pay edilmiştir. Bunun için miktar itibarile mahdut olan askerî bütçeden kara kuvveti için alınan tahsisat deriz ve hava kuvvetlerinin zararına olduğu gibi deniz veya hava kuvvetleri için sarfedilen paralar da kara ordusunun kuvvetini tahdit eder. Şu halde her memleket, millî müdafaa kuvvetlerini en iyi bir surette organize edebilmek için kara, hava ve deniz kuvvetleri arasında bir müvazene tesis etmesi, daha doğrusu her milletin kendi millî müdafaa ihtiyacına göre bir askerî siyaseti bulunması lâzımdır. İşte bu maksat ile İtalyanın şimdiye kadar takip ve tatbik ettiği askerî siyaseti bu noktadan bir kere daha gözden geçireceği ve icap eden tadilatı yapacağı anlaşılmaktadır.

Hakikat halde bundan evvel İtalya askerî noktadan sadece Avrupa memleketi sayılırdı. Habeşistanın malûm şekilde fethinden sonra ise hem bu memleketi tamamen itaate

almak, hem de onu herhangi bir tarazuza karşı müdafaa edebilmek mecburiyeti karşısındadır. Bu vaziyet göz önüne getirilirse İtalyanın niçin askerî siyasetini yeni baştan tanzim etmeğe lüzum gördüğü anlaşılır. Hiç şüphe yok ki Büyük Faşist Kongresi askerî ihtiyaçların sivil ihtiyaçlardan üstün tutulmasına karar verirken en ziyade bu ciheti düşünmüştür. Yine aynı sebepten dolayı Faşist İtalya otarşi, yani kendi kendine yeterlik sistemini kabul etmiştir.

İtalya birkaç senedenberi büyük tecrübeler geçirdi. Bilhassa Habeş harbi sırasında İngiltere ile hemen hemen çarpışmak ihtimalleri ile karşılaşmıştır.

Bu sıralarda birçok harp hazırlıkları yaptı. Bir takım millî müdafaa tedbirleri aldı. Bugün böyle yakın harp tehlikesi yoktur. Acaba İtalyanın harp tehlikeleri içinde bulunduğu günlerde bile müracaat etmediği derecede şiddetli askerî kararlar alması, aynı zamanda o derecede heyecan göstermesi nedendir?

Bu soruların cevabını İngilterenin son defa çizdiği yeni silâhlanma programında görürüz. İngilizler bu programa teşebbüs ederken daha ziyade Almanyanın sömürge taleplerini vesile yapmışlardır. İtalyanlar ise İngilterenin bu yeni silâhlanma hazırlığını ne Baltık, ne de Şimal denizi için olmadığını, bunların doğrudan doğruya "Akdeniz vaziyeti ile alakalı olduğunu, yani İngilterenin istikbalde İtalyayı vurmak için hazırlığa giriştiğini sanıyorlar. Onun için İtalya ile sulh içinde yaşamak isteyen memleketlere el uzatmakla beraber istikbalin her türlü ihtimallerine karşı da en geniş ölçüde yeniden silâhlanmağa girişiyorlar.

ASIM US

Zamora ölmemiş

Meşhur İspanyol futbolcusu Zamoranın harp esnasında öldüğü veya öldürüldüğü söylenmişti. Halbuki, Zamora sağdır ve bugün, kaçarak Fransaya gelmiş bulunuyor.

Kendisi, meseleden bahsederken şöyle diyor:

— Ben ne muharebeye iştirak ettim, ne de iki taraftan birini tuttum. Biliyorsunuz: Benim dünyada en sevdiğim şey spordur. İspanyada hayatımı tehlikede gördüğüm için buraya gelmiş bulunuyorum.

VAKIT cep k'ıtapları No. 8

Kont Feliks Fon Lükner

SON KORSAN

Türkçeye çeviren
Fethi Kardeş

VAKIT KİTABEVİ

Fiyatı: 20 kuruş

Günlerin peşinden:

Mart havası

Dün İstanbulun havası en güzel bahar günü gibi idi; hattâ bahar değil, yaz bile gelmiş denilebilirdi; hava o kadar bulutsuz ve açık, güneşin harareti kadar tatlı idi. Birçok İstanbullular pardesüsüz olarak evlerin den skağa çıktılar.

Dilimizde meşhur bir söz var dır: "Bir adamın adı çıkacağına canı çıksın daha iyidir.., Mart ayı da işte böyle fena bir şöret almış. Babalarımız: "Mart adama kapıdan bakılır, kazma kürek yaktırır.., demişler. Halbuki bu yıl mart en güzel bir hava ile girdi; arada bir iki defa yüzünü gözünü buruşturdu; fakat devam etmedi; yine neşelendi. Hele dünkü günün neşesine ve sefasına nihayet yoktu.

Dün böyle havanın güzelliğine bakarken acaba martın böyle fena bir şöret almasının sebebi nedir diye düşündüm. Sonra kendi kendime şöyle bir hüküm verdim: İnsanlar arasında insanlara kötülük istidadı hakikaten açık kötü olmaktan daha ağır gelir. Çünkü açık kötüyü karşı insan her vakit silâhlı bulunur. Tabiatı mütelevvin kötüler adamı gaflette bulur. Mart ayının güzelliğine güvenip de pardesüsüz şemsiyesiz çıkanlar bazan yağmura, bazan da doluya tutulabilir.

Hasan Kumçayı

Günün Akisleri

Tek gözlük kalkıyor!

Tek gözlüğün ya vas yavaş ortadan kalktığı haber veriliyor. Hakikaten eskiden siyaset adamlarının bir alâmetifrikası gibi olan tek gözlük son zamanlarda görünmez olmuştur. (Bugün siyaset adamlarının arasında tek gözlüklü hemen hemen bir A. Chamberlain var.)

Tek gözlüğün on yedinci asırdanberi kullanıldığı görülüyor. Fakat, o zaman bu gözlükler saplı idi ve sapından tutarlardı. Fransızların tek gözlüğe verdiği isim (Monocle: Monokl) de o zamanlar Manocle (Manokl) şeklinde yazılırdı. (Buradaki man "el," manasına geliyor. Bugünkü kelimedeki mon ise "tek," sözünden gelmektedir.)

Tek gözlüğün zararlı olduğu da uzun zamandanberi malûmdur. Meselâ gene on yedinci asırda, bir İngiliz doktoru olan Adams bir gözle bakmanın gözü bozduğunu söylemişti.

Fakat şimdiye kadar insanlar buna aldırmış etmediler. Çünkü tek gözlük onlarca bir süstü: Süs için ne yapmaz!

Gribe tutulmak Bir hadise olurmu?

Gribe tutulmayan yok. Fakat, meşhur insanların gribe tutulması da bir hadise oluyor:

Amerikadan gelen bir haber Clark Gable'in "Gripten muztarip.., olduğunu bildiriyor... Onun gibi daha bir çok artistler de gribe tutulmuşlar:

Robert Taylor, Villiam Povel, Joan Crawford, Simone Simon, George Bank roft, Herbert Marhall, Katherine, Hepburn, Jeanette Mac Donald.. hep hasta olmuşlar..

Fakat, içlerinden gene Clark Gable'in hastalığı hadise oluyor. Çünkü, artist, bir gün hasta hasta film çevirirken birdenbire bayılmış ve film yarda kalmış, kendisini de bir hastahaneye yatırmışlar..

Artistin bayılması ve filmin yarım kalması Clark Gable'in hastalığının pek de hoş olmıyan bir neticesidir.

Kendi rolünde artistlik edenler

İngilizlerin meşhur muharriri G. B. Shaw ile gene meşhur nazırları A. Chamberlain aynı zamanda artistmişler de kimsenin haberi yokmuş:

Bu iki "Meşhur sima.., Londrada çevrilmekte olan "Kralın adamları.., filminde iki mühim rol alıyorlar. Fakat, bunlar rollerini kendi kıyafetleriyle, ve kendileri olarak oynuyorlar.

Diğer artistlerden farklı olan tarafı bundan ibaret..

Dünyanın en büyük filmi

Yalnız bu rekoru Aemrikalılar kıramadı, dünyanın en büyük yani en uzun filmi Almanlar yaptılar.

Berlin olimpiyatları esnasında bütün oyunları tesbit eden film 100 kilometre uzunluğundadır. Her biri üç saat süren seanslar da gösterilse filmin tamamını göstermek için yüz otuz seans lazımdır!

Hitler tarafından bu filmi hazırlamağa memur edilen Leni Riefurthal eseri yapıp bitirdikten sonra, günde on saat seyretmek şartile, ilk muayenesini iki ayda bitirmiştir.

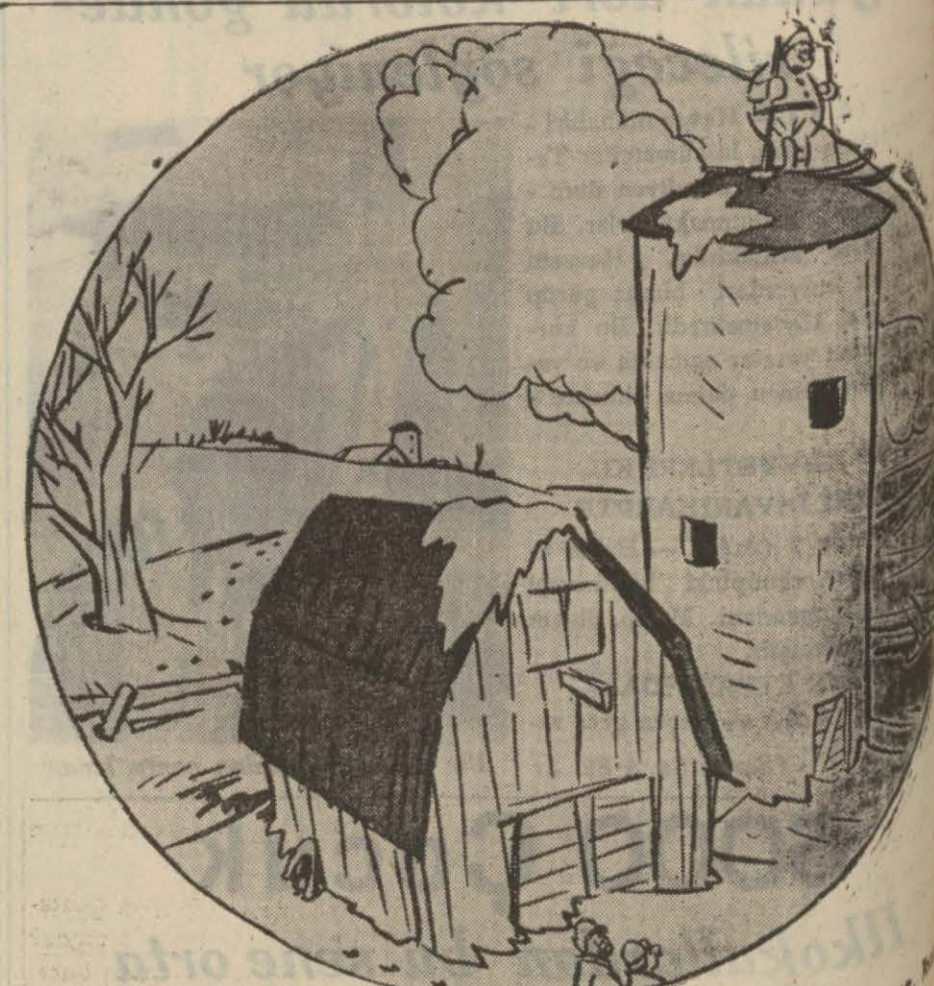
Fakat, bereket versin ki, bu muayeneden sonra filmde çıkartılacak bir çok yerler bölünmüş ve serit orasından burasından kesilerek altı kilometreye indirilmiştir..

"Eti senin, tüyü benim.."

Almanya'da, 1933 senesindenberi, kuş tüyü ithali pek fazlalaşmış. Meselâ geçen sene hariçten 10.000 ton kuş tüyü almış bu da Almanyadan harice 10 milyon lira çıkmasına malolmuş.

İşte, şimdi Almanya kuş tüyünü dahilden elde etmek istiyor. Bunun için de bütün avcılara, tavuk kesip satanlara bir emirname gönderilmiş ve kestikleri hayvanların tüylerini bitirerek hükûmete vermeleri istenmiştir.

Yapılan bir hesaba göre Almanyada bir sene içinde, vasatı olarak, 30 milyon tavuk, 3 milyon ördek, 5 milyon da kaz kesilmektedir. Gene aynı hesaba göre yenilen bu hayvanların tüyleri toplanırsa 5.000 ton tüy eder. Bu suretle, Almanyanın hariçten aldığı kuş tüyü yarı yarıya azalacak demektir.

— Geçen kıştanberi burda. Kayak sporu yaparken oraya koymuş, erimiş, o kalmış..

Fıkra :

Tütün

Fransız gazeteleri, Paristeki ve tiryakiliğin sergisinden uzun bahsetmektedirler. Bu münasabette Christophe Colomb'un getirdiği tüy ilk defa Fransaya sokan Lizele ç'si Jean Nicot'un sık sık adı yor. Zehirin adı bile bu elçinin den zehirin olmakla beraber, keşfinin hayırla anıldığı söylenebilir. Çetin buhran yıllarında sinir hastalığına Nicot'un zehirinden ilaç bulunabilir miydi?

Bizdeki ulema tütün hakkında anlaşmazlığa düşmüşlerdi: harâm mekruh mu, mübah mıdır? Bunu ise daha kestirme bir yol bulmak kimin sıhhatine zararı varsa o kimin bir takım illetlerine sebep veriyorsa ona mübahtır. (Cevdet Bey) Bundan da ileri gidenler var: Tütünü bırakmaktan dolayı rahatsız olanlar olsun, bunlar için bilâkütünü bırakmak günahdır. Nitekim merkant ulemasından gayet salâhat zat demiş ki:

— Rum diyarına geldiğimden keyfiyeti çirkin gördüm. Lâkin Rumlarda rutubet olup sık sık nezleğünden, bazıları tütünü sağlıklar. Hastalıkları dâfi ve her vücuduna nâfi buldum..

Şah Abbas Bağdadı almıştı. Bulda asker içine ihtilâl düşerek balar sarayda hiç nüfuz bırakılmıyordu. Yiğitlik çağa gelen Derviş Murat ne yapsa beğenirsiniz: "Kuş tüyü ve tütünü şediden yasak edip kileri tedip eylemek bahanesiyle leri tebdilen gehri dolayı nice neyi itilâf etti. Halbuki (Elmeri bu lima müni) fehvasınca halkın ve tütüne hırs ve inhimaki arttı.

FATMA

— Ulus'tan

Geçmiş Kurunlar Türk - Yunan sulhu Etrafında

8 Mart 921

Paris, (Tan) gazetesi Türkiye'nin İstanbul sulhunun şeraiti hakkında müzakeratta bulunmak üzere konferansa edecek olan hariciye nazirinin konferansı münakaşatında Yunan hükûmeti tarafından yazarak bildirilmiştir.

Evvelimird Yunan ordusunun nadoluda işgal etmekte olduğunu ve Yunanistanın Anadolu toprağında bir sebebi müdahale bırakmaması için Yunan hükûmeti ile Mart ayının Avrupa şahili tamamile Türkiye'nin verilmelidir.

SON HABERLER

Kömür sergisi münasebetile

Ankara'ya ucuz tren tenezzühü tertip ediliyor

Ankara, 7 (Hususi muhabirimizden) — 26 martta yapılacak olan beynelmül Kömür Yakan Vasıtalar Sergisi münasebetile sergi umumî kâtipliği sergi müddeti esnasında İstanbul - Ankara tenezzühleri tertibini düşünmektedir. Bazı teferrüt halle dildiği takdirde bu seyahate iştirak edecek olanlar cumartesi günü öğleden sonra İstanbuldan hareket edecekler ve pazar sabahı Ankaraya gelmiş bulunacaklardır. İstasyondan otomobillere binilerek şehir gezilecektir. Öğle yemeği Şehir lokantası ve diğer büyük lokantalarda yenilecektir. Yemekten sonra sergi münasebetile tertip edilen spor oyunları seyredilecektir.

Spor oyunlarından sonra sergi binası toplu olarak gezdirilecek, kömür kullanılması ve aletleri hakkında kon-

feranslar verilecektir.

Aynı tren pazar akşamı geç vakit Ankaradan hareket edecek ve pazarı sabahı İstanbulda bulunacaktır. Tenezzühe rağbeti artırmak için trende ayrıca eğlenceler yapılması düşünülmektedir.

Trende gelip gitme ücreti hariç olmak üzere yemek, otobüs, spor duhuliyesi trendeki eğlenceler bedeli 3, 4-5 lira olarak tahmin edilmektedir. Umumi masrafın da 9-10 lirayı geçmemesini temine çalışılmaktadır. Devlet demiryolları memeketi tanıtmak için esasen ucuz tren tezahürleri tertip ettiği cihetle aynı esaslar dairesinde bu tenzilâtı kabul edeceği umulmaktadır. Bu suretle bir çok vatandaşlar devlet merkezini tanımış ve sergiden istifade etmiş olacaklardır.

Almanya ordusunu kuvvetlendiriyor

Londra, 7 A.A. — Sunday Times'in hususi muhabiri, Almanyanın yeniden dördüncü bir motörlü fırka ve iki topçu alayı ihdasına karar vermiş olduğunu bildirmektedir.

Bu muhabir, Almanyanın daha evvelce 1500 tanklı altı alayı bulunduğunu hatırlatmaktadır. İkışer tank alayı motörlü fırkalara tahsis edilmiştir. Bu fırkalarda, bundan başka, zırhlı otomobillerle mücehhez bir istikşaf grubu, bir topçu ve motörlerle mücehhez bir süvari alayı bulunmaktadır. Bu fırkalar, saatte altı kilometre mesafe katedecek kabiliyette bulunmaktadır.

Yunan Kralı Girite

Atina 7 (Hususi) — Dün akşam buradan Başvekil ile birlikte Giride hareket eden kral bu sabah saat 9 da Hanyaya varmıştır. Kralın rakip olduğu Averof gemisi limandan çıkarırken sahilden atılan toplarla selâmlanmıştır. Giritliler kralı çok parlak bir surette karşılamışlardır.

Hanye belediyesi tarafından kralın şerefine bir öğle ziyafet verilmiştir. Ziyafetten sonra kral asker kıtalarını teftiş etmiştir. Akşam Girit umum valisi tarafından resmi bir ziyafet verilmiştir. Giridin her tarafından gelen binlerce ahali gece fener alayları tertip etmişlerdir.

PRENS PETRO ORDUDA

Atina 7 (Hususi) — Başvekil ile Harbiye müsteşarı hazır bulunduğu halde dün kralın huzurunda prens Petronun tahlifi yapılarak Yunan ordusu hizmetine alınmıştır. Prens kralın amcasının oğludur. Yunan ordusunda piyade yüzbaşı muavini rütbesile hizmet edecektir.

Yunanistanda müthiş bir fırtına var

Atina 7 (Hususi) — Bu tarafların denizlerinde müthiş fırtınalar hüküm sürmektedir. Bütün vapurlar tarifelerini şaşırılmışlardır. Evia Kiminin kasabasında çıkan bora büyük hasarat yapmıştır. Atinada yağın şiddetli yağmur civar mahallelerinde birçok zararlara sebep olmuştur.

Rüzgâr yağmurun şiddetinden birçok evlerin çatıları uçmuş ve birçok kimseler de açıkta kalmıştır.

Makedonya taraflarında da havalar çok fenadır. Dün Selânikte emsali görülmemiş şiddetli bir rüzgârla karışık yağmur yağmış ve pek çok yerlere yıldırımlar düşmüştür. Makedonyadaki ırmakların ekserisi de taşarak etrafta büyük zararlar olmuştur.

Kısa Haricî Haberler

* AMERİKADA yeniden grev tehditleri baş göstermektedir. Pittsburgh elektrik şirketi işçileri yevmiyelerinin artırılmasını istemektedirler. Bu talepleri isaf edilmezse salı günü grev ilân edilecektir.

* BROOKLYNE giden İngiliz "Tabank", vapurunda gümrük memurları yarım milyon dolar kıymetinde ve 12 bin kutu kaçak afyon bulmuşlardır.

* MACARİSTANDA kömür havzası işçilerinin yüzde yetmiş tekrar çalışmaya başlamıştır. Bazı grevçiler nümayişte bulunmak istemişlerse de bu teşebbüs polis tarafından bastırılmıştır.

Sanatkârana kayak!

Bu sene Dünya patinaj müsabakalarında kimler kazandı?

Resimde gördüğünüz zarif ve sevimli figürler, sanatkârane kayak denilen bedii spora aittir. Garp memlekelerinde son zamanlarda ehemmiyet kazanan bu güzel spor dolaşısıyla her sene beynelmül müsabakalarda yapılıyor.

Kadınlar arasındaki dünya san-

atkarane patinaj müsabakası, bu sene de Fransada yapılmış ve yukarıdaki resimlerini gördüğümüz bayanlar en iyi dereceleri kazanmışlardır. Birinciliği kazanan Matmazel Niyerberger, ikinciliği kazanan Mis Mep Taylor'dur.

Hükûmetçiler zehirli kurşun kullanıyorlar

(Üstyanı, 1 cide)

at 23.30 da hükûmet merkezinin etrafındaki mntakalarda ve bilhassa Üniversite mahallesinde ve Casa del Campo'da birçok infilâk vukubulmuştur. Asî tayyareleri hükûmet merkezinin civarında uçmuşlardır.

KİM DAHA FAZLA TAYYARE DÜŞÜRMÜŞ

Salamanka, 7 (A.A.) — Büyük kargârumunun dün saat 22 de neşrettiği tebliğ, Kızıllar tarafından verilen yanlış haberlere cevap olarak, hava faaliyeti hakkında aşağıdaki izahatı vermektedir:

Nasyonalist tayyareler tarafından yapılan 108 bombardıman esnasında, 3 tayyare kaybedilmiş, hükûmet tayyareleri tarafından yapılan 28 bombardıman esnasında ise 27 tayyare düşürülmüştür.

KONTROL AYIN ON ÜÇÜNDE BAŞLIYOR

Londra, 7 (A.A.) — Tali ademi müdahale komitesi bu ayın 13 ünde deniz ve kara kontrolüne başlanmasına karar vermiştir.

Londra, 7 (A.A.) — Tali ademi müdahale komitesi saat 15 ten 23 e kadar devam eden toplantıdan sonra deniz ve kara kontrol planı hakkında bir itilâf zemini bulmuştur.

Sovyet gemilerinin Lizbon ve Madeira limanlarına girmeleri meselesinden dolayı Sovyetlerle Portekizliler arasında çıkan itilâftan doğan başlıca müşkülât iki tarafın itirazlarından vaz geçmesi ve Lizbon ve Madeira limanlarının komitenin otoritesi altında kontrol limanları olarak kullanılmasını derpiş eden ilk plâna avdet edilmesi suretile halledilmiştir.

İTALYANIN YARDIM GÖNDERMESİNE FIRSAT VERİLMİŞ

Paris, 7 (A.A.) — Ademi müdahale komitesinin kontrol plânının tatbikininin 13 marta tehiri hakkındaki kararı dolayısıyla deniz kontrolü teşvüs etmeden dolgun mevcutlu İtalyan kıtalarının İspanyaya gönderilmesi ihtimali bazı gazeteleri endişeye sevk etmektedir.

Oevre gazetesinde En. Tabouis bu hususta diyor ki:

"General Franco'ya yapılması derpiş edilen yardım şimdiye kadar yapılan yardımdan fazladır. Söylendiğine göre beheri üç fırkalı dört kolordu İspanyaya gönderilmek üzere hazırlanmaktadır. Aynı membadan haber alarak üç ay evvel İspanyaya 60.000 muharip gönderileceğini yazmıştık ki halen bu haber yüzde yüz teccyüt etmiştir."

ASİLER BÜYÜK BİR TAARRUZ HAZIRLIYORLAR

Madrid, 7 (A.A.) — Havas ajansı

nın muhabirinden:

Jarama ve el Pardo mntakalarında yapılan tahşidattan asilerin dolgun miktarda kutular ve mühim miktarda harp malzemesi ile yakında şiddetli bir taarruzun gerçekleşeceğini anlaşılmaktadır.

Asiler tarafından yapılacak olan taarruzun hedefleri ağılebi ihtimal şüphelidir:

1 — Cenupta Valencia yolu istikametinde bir taarruz.

2 — Las Rozas ve el Plantio mevzilerinden itibaren şimal ve şimali güneye doğru bir taşma teşebbüsü.

Bilhassa Morata de Tajuna önünde mühim miktarda asker tahşit edilmiştir.

Hükûmet topçu kuvvetleri dün öğleden evvel asi kıtalarının hareketlerini güçleştirmek maksadile miltemadyon ateş etmiş ve iki taraf arasında öğleden sonraya kakar devam eden bir topçu düellosu olmuştur.

Üç motörlü on iki asi tayyaresi dün hükûmetçilerin mevzilerini bombardıman etmiş de tayyare toplarının ateşi ve avcı tayyarelerinin takibi neticesinde kaçmağa mecbur olmuşlardır.

ARJANTİN SEFARETİ MADRİD'TEN KALKIYOR

Madrid, 7 (A.A.) — Arjantin hükümeti, Madritteki sefaretinin Valencia'ya nakle karar vermiştir. Sefir tayin edilen B. Perez Quesada, yeni vazifesine gitmeden evvel Parise uğruyacaktır.

PARA MESELESİ

Salamanka, 7 (A.A.) — Para toplamak hırsmında bulunan kimselerin hareketlerine 9 teğrinisani 1936 tarihli kanunun hükümlerine uyulacak ve bu bapta kabahatli olan kimseler, işyanı yardım etmiş olmakla şiddetle teczi edilecektir. Dün Alman radyosu ile meşredilmiş olan tebliğ bu münasebetle

Frankist hükûmet, bu münasebetle damgalanmış banknotların bütün kuvvetini muhafaza edeceğini ve parayı biriktirmeğe mahal olmadığını bildirmektedir.

Acıklı bir ölüm

İzmir müstahkem mevki yedinci şube müdürü değerli subaylarımızdan yarbay Hakkı Dıvıtoğlu'nun bu müddettir tedavi edilmekte olduğu Yakacak sanatoryomunda dün sabah vefat ettiğini haber vermekle elemeliyiz. Ailesine ve kıymetli bir uvarını kaybeden orduya taziyetlerimizi sunar, merhuma rahmet dileriz.

Merhum'un cenazesi bu sabah sanatoryomdan kaldırılarak Yakacak kabristanına defnedilecektir.

Feshane fabrikasının bir yandan faaliyeti, bir yandan satışı artıyor

Ankara, 7 (Hususi muhabirimizden) — Sermayenin en mühim kısmı Sümer Banka ait olan Feshane Yünlü Dokuma Fabrikası, 1936 yılını çok müsait bir vaziyette bitirmiş ve bu yıl zarfında, geçen senelere nazaran çalışmalarında kuvvetli bir inkişaf kaydetmiştir. Fabrikalarının bütün imalâtında geçen seneye nazaran göze çarpan yükseliş bunun bariz delilidir.

Fabrika 1936 nın ilk 11 ayı zarfında geçen yılın aynı devresine nazaran yüzde 18 noksan olarak 571.066 kilo yerli yapağı satın almış, fakat Kamgarn mübayaası bu esnada yüzde 228 artışla 72.116 kilodan 236.725 kiloya yükselmiştir. Bu da, Kamgarnla dokunan iyi kalite mallara piyasada gündün güne rağbetin artmakta olduğunu ifade eder.

Bursada kurulmakta olan Merinos yün, iplik fabrikası çalışmaya başladığı zaman, Feshanenin şimdi haricden getirmek zorunda kaldığı Kamgarn ipliği o zaman Sümer Banka bu yeni fabrikasından temin edilecek ve harice giden mühim bir para tasarruf edilmiş olacaktır.

Feshane fabrikasının yerli yapağıdan imal ettiği iplik miktarı 1936 nın ilk 11 ayında, geçen yılın aynı devresine nazaran yüzde 11 bir yükselişle 800.000 kiloya çıkmıştır. Bu müddet zarfında fabrika ipliğinden kumaş imali ise yüzde 2 artışla 548.448 met-

reye, Avrupa ipliğinden kumaş imali ise yüzde 37 artışla 205.661 metreye yükselmiştir. Bu on bir ay zarfında fabrikâ 90.424 liralık battaniye yapmıştır ki geçen sene aynı müddet zarfındaki yüzde 215 bir fazlalık vardır. Ayrıca fabrika 86.548 liralık kilim de imal etmiştir.

Bu suretle on bir aylık umum imalât yekûnu 1.870.213 lirayı bulmuştur. Geçen seneye nazaran bu rakam yüzde 24 nisbetinde fazladır. Bu imalât kesafetini temin için fabrikada vasatı olarak binden fazla işçi çalışmıştır.

Tetkik ettiğimiz 1936 nın ilk on bir ayı zarfında fabrikamız umum satışları geçen senenin aynı devresine nazaran yüzde 0,66 nisbetinde bir artış göstermektedir. Fakat doğrudan doğruya piyasaya yapılan satışlarda bu artış nisbeti yüzde 40, 50 dir ki, asıl sevinilecek rakam budur. Çünkü fabrikamız piyasaya gitmeye kendine daha mühim bir itibar temin ettiğine delâlet etmektedir. Bu rağbet fazlasını tabii bir neticesi olarak fabrikamız piyasa için hazırlanmış stoklarında geçen seneye nazaran vasatı olarak yüzde 40 nisbetinde bir azalış kaydedilmiştir.

Feshane fabrikası, milli endüstrimiz içinde kendine temin etmiş olduğu şerefli mevki her gün biraz daha takviye edecek bir muvaffakiyetle açılışına devam etmektedir.

Fransız — Amerikan iktisadî temasları

Vaşington 7 (A.A.) — Hariciye nazırı Hull, Amerikanın Paris büyük elçisi Bullittle yaptığı uzun bir mülâkattan sonra gazetecilere beyanatta bulunarak dünya ekonomî vaziyetine ait umumî veçhelerin tetkik edildiğini ve Parise dönmeden evvel Bullittin hükûmet erkânile daha birçok mülâkatlarda bulunacağını söylemiştir.

Diyaribekire tayyare işliyecek

Ankara 7 (Telefonla) — Devlet hava yolları idaresinin yurdun muhtelif yerlerine tayyare postaları işletmek kararının yakında Diyaribekir hattını açmak suretile yeni bir tatbik sahâsi bulacağı haber verilmektedir.

Bu husustaki tetkikler hayli ilerlemiştir. Haber aldığımız göre Tahranla memleketimiz arasında karşılıklı tayyare postaları ihdası hususunda da iki memleket arasında konuşmalar yapılmaktadır.

Fransa'da gazeteler pahalalanıyor

Paris 7 (A.A.) — Le Jour gazetesi pazartesi gününden itibaren nüshalarının fiyatını otuzdan kırk santime çıkarmağa karar vermiştir.

Matbuat mahfellerinde dolaşan şayialara göre birçok gazetelerin Le Jouri taklit etmeleri ihtimalden uzak değildir.

Efgan elçisi Ankaradan ayrılıyor

Ankara 7 (Telefonla) — Efganistanın Ankara büyük elçisi Sultan Ahmet Han yarın Suriye yolile memleketine hareket edecektir.

Hükûmeti tarafından çağrılan ek-selâsın memleketinde mühim bir vazife başına getirileceği söylenmektedir.

28 mart 931 denberi Türkiyede Efganistanı temsil etmekte olan Sultan Ahmet Han en eski elçi olmak münasebetile Ankarada kor diplomatik reisidir.

Ahmet Turgut, düşüncelerinin bu merhalesinde şeker fabrikasının ciddi, ağır başlı, şahsına mahsus bir takım ehemmiyetli düşünceleri dikkati celbeden eski müdürünü ortadan silinip kaybolmuş olarak hissetti; kendisini daha dün mektepten çıkıp gelmiş bir kız çocuğunun emri altında, onun güzel gözleri ne derse onu yapan, sihirlili bakışları nereye gösterirse o tarafa giden, âciz, kararsız ve herkesin tebessümleriyle karşıladığı bir silik adam olarak buldu. Hakikaten herkes böyle mi düşünüyordu?

Şu ihtiyar, yavan, dedikoducu dispanser hekimini hatırladı. Ahmet Turgut bu adamın kendisi için neler düşünüp neler söylediğini duymamıştı; fakat öyle zannediyordu ki her nedense hiç hoşlanmadığı bu çıvrık adam herhalde bu Gülseren işini hissetmiş ve gezip tozduğu yerlerde mutlaka şöyle demektedir:

— Bizimki yularını karımın eline verdi... Eh, bundan sonra işleri gidip hukuk müşaviri muavinine danışalım; fabrikada müdür Ahmet Turgut değil, öteki... Karı ne derse o olacak!

Ahmet Turgut şu pis, mendebur, münasebetsiz muhasebe kâtibinin yılan gözlerini görür gibi oluyor; kimbilir ne dedikodular, ne dedikodular bu hain bakışlı gözlerin arkasında saklanmaktadır. Gecele-yin balkonda kendisini arz edip de geri çevrilen kadın kimyager acaba intikam almak hevesinde değil mi?

Muhasebe şefinin karısı Ayşe, kendi dalaveresinden belki vakit bulup etrafına bakmıyor; kocası da elâleme rezil olduğunu farkedip başının derdine düşünüş olmalı, diyelim. Ya bütün hüküm ve nüfuzun genç ve güzel muavininin eline geçtiğini gören hukuk müşaviri Tekinalp ne düşünüyor?

Tekinalp, bu maceranın en yakın müşahidi idi; Ahmet Turgut'un şahsiyetindeki değişikliği hazırlayan sahnelerin bir çoğunda bu adam da hazır bulunmuştu; fakat Ahmet Turgut şimdi hukuk müşavirinin etrafına bön bön bakan gözlerini hatırlayıp düşünüyor:

— Tevekkeli yüksek apartmanların üst katları çok defa boş kalır demezler!

Fabrikanın içinde sade boy gezdiren Tekinalp'in de üst katında göze görünür bir boşluk hissedilir; bu perişan başta düşüncenin barnabileceğine hükümlü namaz. Onun, hukuk müşaviri muavinine ait olmakla beraber hukukî olmıyan, bu meselede herhalde bir kanaat sahibi olmadığı tahmin edilir.

Ahmet Turgut bütün memurlarını, her gün temas ettiği, konuştuğu, aralarında yaşadığı kimseleri bir bir gözünün önüne getiriyor; onların her birinin bu meselede neler düşünebileceklerini tahmin etmeğe çalışıyordu; fakat acaba Gülseren ne düşünüyor? Ahmet Turgut, genç kıza hatırlayınca ne zaman danberi geçmiş olduğu kırk yaşını yeniden unutturmuş gibi oldu; yüreğinde tatlı bir kıpırdama hissetti; boğazına tatlı bir yumru gelip tıkanır gibi oldu.

Gülseren'in ne düşündüğü belli değildi; hattâ bir şey düşünüp düşünmediği bile belli değildi; müstesna güzelliğinin hakimiyetinden habersiz, etrafta uyanırdığı zelzelelerin farkında olmayarak, geçtiği yollara hayat ve hararet saçarak ilerleyip gidiyordu.

Ahmet Turgut Gülseren'i muhitindeki kadınların hepsinden üstün güzellikte buluyordu; fakat bu üs-

tün güzellikte sanki eksik bir şey vardı; bu güzellikte kadınlık eksik gibi idi!

Ne bir arzulu bakış, ne bir arzuyu anlayan bakış... Ne de sevgiden bahsederken seste bir küçük heyecan...

Gülseren'in yılbaşı gecesi dispanser hekimisi ile münakaşa ederken söylediği söz, az zamanda ağzından ağza dolaşıp meşhur olmuştu:

— Aşk denilen o beyaz güvercin, asrımızın makina gürültülerinden rahatsız olup kanat çırparak dünyamızdan uzaklaşmadı mı?

Fabrikada en dedikodular bile Gülseren için söyleyecek söz bulamıyorlar ve ondan bahsederken bu cümlesini bir "vecize,, halinde tekrarlıyorlardı.

Ahmet Turgut, bütün bu havadisleri en yakın adamı Tekinalp'ten alıyordu. Hukuk müşaviri daha bir kaç gün evvel:

— Hani, Allâh için, tertemiz kız...

Diye iki elini kaldırıp avuçlarını Ahmet Turgut'a göstererek Gülseren'in namusunu tasdik ve teslim etmişti.

Ahmet Turgut, bir yandan böyle Gülseren'i temize çıkarıyor, bir yandan da kendisi için Gülseren'e olan zaaflı yüzünden kimbilir ne kötü şeyler söylendiğini düşünüyor, "Kızım adı da söylenmeğe başlanacak!,, diye üzülüyordu.

13

Kış şiddetini arttırdıkça arttırmış, uzamış, havalar bir türlü düzelmemişti. Yollar kapalı idi; civar köylerden gelen giden olmayordu; içişlerden bir çoğu da gelmiyorlardı. Fabrikada kampanya bitmek üzere olduğu için esasen çok bir iş kalmamıştı; bir takım amelenin gelepemesi işi aksatmadı.

Ortalıkta acıklı haberler dolaşıyordu. Samandereye kurtlar inmiş, bir çocuğu parçalamış; Viranköy yanından geçen ırmak dağdan gelen sellerle taşmış, kulübeler yıkılmış; Sazlık köyünden hiç haber alınamıyormuş, oralarda ne olup ne bittiği bilinmiyor.

Safiye Hocahanım, annesi, kiraçıları Gülseren güldür güldür yanan saç sobanın etrafında toplanmışlardı; ihtiyar kadın o gün komşulardan duyduklarını kızile kiraçısına elemli bir sesle anlatıyor, arada bir elinin tersiyle gözlerini siliyor, felâkete uğrıyanlar için üzülüyor, kendi hallerine şükredip yaşlı gözlerle Allâha dua ediyordu. Anlatılan hikâyelerin ağırlığından mıdır nedir dışarıda gece iki kat karanlık, sonsuz ve korkunç hissediliyordu. Bir aralık aşağıdan bir gürültü duyarak kulak kabarttılar. Bir el sokak kapısını yumrukluyordu.

Safiye Hocahanımın annesi telaşa kaşlarını kaldırdı:

— Aman, evlâdım, bu havada gece yarısı sokakta kim var?

— Fabrikadan gelmiş olmalılar...

Dediler.

— Belki komşulardan biridir.

Dediler.

— Merak edecek bir şey yok, şimdi anlaşılır!

Dediler.

Buna rağmen ihtiyar kadın kadar Safiye Hocahanım da, hattâ Gülseren de meraklanmıştı.

(Arkası var)

İngiliz silâhlanmasına karşı İtalya endişe içinde

Alınacak karar henüz belli değil

Roma, Mart (Hususi) — İngilterenin yeni silâhlanma programı tahakkuk edince İtalyan resmi mahfellerinin muhafaza ettikleri ilk sükûn ve sükûta müvazi larak matbuat da sükûnetini muhafaza etmeğe uğraşıyordu. Bu arada İtalyanın en hassas teline dokunan bir hâdisenin zuhuru, İngiltere Kralı altıncı Jorjun taç giyme merasimine Habeşistan hükümetinin resmen davet edilmesi, matbuatın göstermeğe uğraştığı sükûtu birdenbire bir bombardmana çevirmiş ve İngiliz — İtalyan matbuatı arasında şiddetli münakaşa ve mücadelelere yol açmıştır. İki taraf gazetelerinin birbirlerine karşı aldıkları cephe, bu iki büyük devletin Habeşistan meselesi münasebetile aralarının en gergin bulunduğu günleri hatırlatacak bir dereceyi bulmak üzeredir. Hâlâ aynı şiddetle devam eden bu mücadeleye ilk olarak Birçio Gayda'nın malûm makelesi sebep olmuştur. İtalyan gazeteleri İngiltereye karşı savurdıkları ithamlara cevap veren Londra gazetelerinin neşriyatını da nakletmeyi ihmal etmemektedirler. İngiliz gazetelerinin cevaplarının ruhu, İtalyan matbuat ve siyasi mahfellerinde İngilterenin silâhlanma projesine dair yükselen protesto ve endişelerin İngiliz efkârı umumiyesini hayretler içinde bıraktığı şeklinde hulâsa edilebilir.

Taymis ve Morning Post gazetelerinin başmuharrirleri de İtalyadan mâda dünyanın herhangi bir devletinin silâhlanmasına acaba İtalyan gazeteleri müsaade etmezler mi? Diye soruyorlar.

İngiliz gazetelerinin bu sorgularına İtalyan diplomatları ve muharrirleri doğrudan doğruya cepheden cevap vermiyorlar. Ancak yanlara geçip, Büyük Britanyanın şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde silâhlandığını ve hem de bu silâhlanmanın İtalyanın Habeşistanı işgal etmesile tatmin edilmiş bulunduğu bir sırada yaptığını söyledikten sonra bir de şu noktaya işaret etmektedirler:

Silâhlanma, Hitlerin, Avrupa meselelerinin dostane bir surette halli için elini uzattığı bir dakikada vükua gelmektedir. Halbuki Avrupa kıtasındaki bütün devletlerin bir araya gelmek suretile hakaniyet ve mantığın icabı veçhile bir plân çizmeleri lüzumu artık aşikârdır. İtalyan mahfelleri İngilterenin Rusyaya karşı hazırlanmasını da mevzuu bahsolduğunu çünkü gerek İngiltere ve gerekse Fransız hükümetlerinin Avrupa'yı şimalden tehdit edebilecek bir tehlikenin mevcut bulunmadığına kati kanaatleri bulunduğunu yazıyorlar.

Journal d'Italie gazetesi soruyor:

"Akdeniz sulhunun takviyesi için yapılan Centlemen Agreement'e rağmen İngiltere neden bu kadar müthiş silâhlanmak kararını veriyor? Bu suretle Londra istikametinden gelen tehlikeye karşı İtalya nasıl olur da endişe etmez?,, diyor.

İtalya bu dakikada hakiki bir endişe içindedir. Buranın mesul şahsiyetleri ne vaziyet alacaklarını, İngilterenin silâhlanmasına karşı ne yapacaklarını düşünüyorlar. Bu

meselenin belki bir hal sureti vardır. Bazı İtalyan askerî şahsiyetlerinin teklif ettikleri bu çare Almanya ile birlikte İngiliz silâhlanma projesi gibi ona karşı müthiş bir program hazırlamak. Fakat buna benzer fikirlere buranın yabancı mahfelleri gülümsemekle mukabele ediyorlar.

İtalyanın olduğu gibi Almanyanın da parası yoktur. Silâhlanma programları pek mahdut olacaktır. Halbuki İngiltere ve hattâ Fransa için para meselesi varid değildir.

İşte bu sebepler dolayısıdır ki buranın bazı mahfellerinde görülen endişeler bir asabiyete tebeddül etmektedir. İngiltere hükümetinin hariciye müsteşarı Lord Krabornun Kral altıncı Jorjun taç giyme merasimine Habeşistan sarayının daveti hakkında Avam Kamarasında verdiği izahat da bu asabiyeti daha gergin bir hale getirmiştir.

İtalyan matbuatının, İngilterenin tuttuğu istikamete dair olan hücumlarına bu arada Habeşistanda zuhur eden iki hadisenin de büyük bir tesiri bulunduğu inkâr edilemez. Bunlardan birisi Mareşal Grazianiye karşı yapılan suikast, diğeri de Habeş Generali Ras Destanın tutulup idam edilmesidir.

Malum olduğu üzere bu Ras, başına geçtiği gayri muntazam Habeş kuvvetleriyle İtalyan işgaline karşı daima zorluklar çıkarmakta ve işgalin sağlamlığı hakkında şüphe uyandırmakta idi.

Habeşistanın hemen her tarafında görülen çetecilik hareketleri Mareşal Grazianinin bir an evvel Habeşistanda intizam tesisi için sarf ettiği gayretlere mani olmaktadı. Bu hareketlerin önünün alınması için büyük tedbirler ittihazına mecburiyetler hasıl olmaktadır. 1900, 1901, 1902, 1903, ve 1904 ihtiyat sınırları silâh altına çağırılmıştır. Bu seneki manevralara iştirak edecek olan bu sınıfların Habeşistana gönderilmesi pek variddir.

Marlene Dietrich

**Meşhur Alman
sinema yıldızı
Amerika tabiiyetine geçti**

Los Anjelos, 6 (A.A.) — Reuter: Sinema yıldızı Marlene Dietrich Amerika tabiiyetine geçmek için mahkemeye müracaat etmiş ve bu hususta ilk muameleler yapılmıştır.

KURUN

GÜNDELİK SİYASİ GAZETE

Gazetemize gönderilen yazılar, gazeteye girmeğe için ise, zarfının kögesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık istiyen okurlar, mektuplarını 10 kuruşluk pul koymalıdır.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten, kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulmuş paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktörün, üstüne soru sormaz.

Günü geçmiş sayılar 10 kuruştur.

Adresini değiştiren aboneler 25 kuruş ederler. Gönderilmeyenlerin adresleri değiştirilmez.

Gazetemizde çıkan yazılarda resimlerin her hakkı salt kendisindedir.

Parasız muayene kuponu

Kuşak doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiyeye kadar gazetemiz idarehanesinde, Cumartesi günleri saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare Apartmanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Çocuk hastalıkları doktorumuz da bu kuponun yedi tanesini biriktirip kendisine götürürseniz cumartesi, salı, perşembe ve pazar günleri 9 - 12 arası Aksarayda, Millet caddeesinde Muratpaşa camii karşısındaki muayenehanesinde çocuklarınıza bakacaktır.

73 Kere taşan nehir

Amerikadaki su baskını felâketinden sonra sıra Fransaya geldi zannedildi: Fransada da ırmaklar taşmağa başladı ve şehirleri basmak tehlikesini gösterdi.

Bu arada bilhassa Paristen geçen Seine (Sen) nehri çok fazla yükselmiş ve şehri basmak tehlikesini göstererek kıyıda yapılmakta olan büyük sergi inşaatını durdurmuştu.

Seine'in ilk defa olarak 583 senesinde taşmış olduğu kaydedilmiştir. Bundan sonra bugüne kadar nehir tam 37 defa taşmıştır.

Buna mukabil 1591 kânunusanisinde ve 1856 eylülünde de kurumuştur. III üncü Henri'nin zamanı olan birincisinde nehirde karşıdan karşıya yürüyerek geçildiği anlaşılmaktadır.

Seine'in bir kânunusani gününde kurduğunu söyledik. Böyle kış günü kurduğu halde yükselmesi de ekseriya kışa gelir:

1836 da 16 kânunuevvelde, 1876 da

17 martta, 1883 de 5 kânunusanide, 1910 da 28 kânunusanide, 1920 de 5 kânunusanide, 1924 de 6 kânunusanide, 1930 da 2 kânunuevvelde, bu sene de 1 martta yükselmiştir.

Seine için olduğu gibi diğer nehirler için de taşma mevsimi tesbit edilmiş değildir.

Yeni abone tarifemiz

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	150	275
3 aylık	400	750
6 aylık	750	1400
Yıllık	1400	2700

Tarifelerinden Balkanlar için ayda otuz kuruş düşülmüştür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilmiştir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Radyo Müsabaka Kuponu

— 7 —

İsim :
Adres :

Istanbul muhasarasında ORBAN'IN TOPU

Yazan: Gustave Schlumberger

- 8 -

Fakat katı olarak hükmedilebilir ki intihap olunan bu mntaka vaktile (Diplo Kionion), yahut (Çifte sütunlar) adı verilen ve şimdi Dolbahçenin bulunduğu mevkii teşkil eden yer olmuştur ki o zaman Türk filosu aynı mahalde bulunuyordu. Harp gemilerinin Beyoğlu sirtlarından geçirilmesi için mühendislerin intihap ettikleri yol istikameti pek iyi anlaşılmalıdır.

Şimdi Beyoğlu denilen sirtlar üzerinde o zaman şehir binası mevcut değildi. Buraları bağlık ve çalılık olan yerlerden ibaret idi.

Şimdi Kasımpaşa denilen ve Beyoğlu yarım adasının garp cihetindeki sahayı teşkil eden yerler o zaman Cenevizlilerin mezarlığı idi ki bu yerlerde şimdi Ceneviz mezarlıkları yerine kaim olmak üzere yine Türk mezarlıkları ve servi ağaçları vardır.

Beyoğlunda Taksim ve Tepebaşında iki mezarlık vardı. Şehir bu mezarların üstüne kurulmuştur.

Son senelere kadar baki idi. Yüz sene evvel İstanbulu gezen Mıs Pardo bu mezarların büyük selvi ağaçları altında güzel bir manzara teşkil eydiklerini yazar. Bugün mezarlardan eser kalmamıştır.

Tarihçi Pearsın ifadesine göre şimdi Tophane denilen yerde deniz kenarından başlayarak ve Beyoğlu yarım adasının şark sathı mailini dik bir surette çıkarak Sapeye kadar süratle yükselen bir yol vardı. Bu yol Beyoğlundan Şişliye doğru giden ana caddeye amut teşkil ediyordu. Büyük yarım adanın garp sathı mailinden aşağıya iniyordu. Sonra da Halice varıyordu. Şimdi Taksim kırsasının bulunduğu yere yakın bir nokta da iki yol birleşiyordu.

Bu iki yolun istikametleri amud şekilde yerleştiği için bir nevi haç vücuda geliyordu. Bunun için Beyoğluna sonradan Yunanca (Stavrodromion) adı verilmişti.

Bu suretle boğazın sahillerinden başlayan yol şimdi bir tarafında Kırmı seferinde ölmüş İngiliz askerlerinin hatırası için yapılmış olan kilisenin bulunduğu yol istikametindeki vadiyi takiben Beyoğlu tepesine çıkıyordu. Burada Beyoğlu tepesinin ancak birkaç yüz metre genişliğinde bir sahadan ibaret olan tepesini geçiyor, ondan sonra tepenin öbür sirtındaki diğer bir vadiyi yine amudî bir istikamette takip ederek Kasımpaşa deresine ve Halice iniyordu. En kuvvetli ihtimal odur ki Sultan Mehmet işte iptida Tophane sahillerinden başlayan, amudî bir surette şimdiki Taksim bahçesine doğru çıkan, sonra Kasımpaşa deresine doğru inen yol istikametince harp gemilerini insan kuvveti ile çekerek nakletmek kararını vermişti. (1)

Lâtin tarihçilerinden Pusculus ile muhasara vak'alarının bizzat şahidi olan Sisam Metropolitidi Leonard'ın ifadelerine göre Galatadaki Cenevizlileri korkutmak ve bilhassa Halice nakledilecek gemilere ait hazırlıklar ve hareketleri onlara hissettirmemek için nisannın yirmi birinci günü Galatanın üstündeki (Saint - Theodore) tepesine yeni top bataryaları yerleştirmişti. Sonra bütün gün bu bataryalarla ateş edilmiştir; o halde ki bataryaların mütemadiyen gürlütüsünden dehşete düşen Galatalılar arka tarafında hazırlanan mühim ameliyatta aslâ farkında olmamıştır. Yine aynı günde padişahın azlettiği Baltacıoğlu yerine tayin edilen yeni donanma kumandanı Halicin önüne gerilmiş zincirler arkasındaki düşman donaması üzerine birçok defa hücumlar yapmış, bu suretle Bizanslılar da işgal edilmiştir.

O gün (Saint - Theodore) mevkiine yerleştirilmiş toplardan birinin attığı mermi ile Haliçteki Bizans gemilerinden biri Bizanslıların ve Cenevizlilerin büyük heyecanı içinde batmıştır.

Hülâsa Fatih Sultan Mehmet Bizanslılarla Cenevizlilerin dikkatlerini Beyoğlu sirtlarında yapılan işlerden başka taraflara çevirmek için tatbik ettiği usul fevkalâde muvaffak olmuştur. İstanbul surları içinde muhasara altında

olanlar tarafından ne boğaz mntaka - sında, ne Haliç cihetinde bir denizden diğer denize gemilerin nakledilmesine karşı mümanaat için teşebbüs olunmamış, bu gemileri Halice indirilmezden evvel tahrip için en küçük bir hareket görülmemiştir.

Bununla beraber Sultan Mehmet yine her ihtimali gözönüne alarak Dolma bahçe önünden kara yolu ile Halice gemilerin götürülmesi teşebbüsünü muvaffakiyetle neticelendirmek için bir çok ihtiyat tedbirleri almıştır. Fizans tarihçilerinden Chalkondylasın ifadesine göre, Beyoğlu yarım adasının her iki tarafında icap eden yerlere toplar ve kuvvetler yerleştirilmiş, buraiarda gemilerin nakli esasında şuradan veya buradan gelebilecek taarruzları derhal topçu kuvvetlerinin himayesi mukabil taarruzlarla püskürtmek için hazırlıklar yapılmıştır. Bu suretle 21-22 nisane gecesinde en son hazırlıklar tamamlanmıştır. Bundan sonra Beşiktaşla Dolmabahçe arasında demirlenmiş duran gemiler arasında bir intihap yapılmıştır. Tarihçilerin çoğu Halice getirilmek üzere ayrılmış olan gemilerin sayısını yetmiş sekizle seksen arasında olduğunu kaydetmişlerdir.

Gemilerin geçirilmesi işine sahle-yin erkenden daha şafak sökürken başlandı. O zamanın İstanbul muhasarasının canlı şahidi, olan tarihçi Venedikli Barbo bu hâdiseleri en küçük teferriyatına kadar gayet merakı tahrik edici bir şekilde anlatıyor. Venedikli Barro diyor ki:

— Sultan Mehmet İstanbulu yalnız karadan muhasara edip sıkıştırmak suretile bize (yani Bizanslılara) büyük bir zarar getiremeyeceğine fiil tecrübe ile kani olduğundan maksadına varmak için zihninde çareler aradı ve Dolmabahçenin önünde duran harp filousundan bir kısım gemileri Halice geçirmeye düşündü (2) Sultan Mehmet kat'i surette İstanbulu zaptetmek fikrini kafasına yerleştirmişti ve bu fikrin tahakkuku için de filousundan bir parçasının İstanbul limanının en içeri tarafına mutlaka sokulması lâzım geldiğine kanaat getirmişti. O zaman Türk filousu İstanbul Boğazının ağzında üç mil uzunluğunda bir sahayı işgal ediyordu. Sultan Mehmet geçirilecek gemilerin tayfalarını tamamen içinden çıkartıp karaya indirtti. Aynı zamanda Galatanın üst tarafındaki dağ üzerinde Boğazdan Halice kadar açılan bir yolu düzeltirdi.

(Arkası var)

(1) Schlumberger'nin Fatih Sultan Mehmedin gemilerini Boğaziçinden Halice götürmek için intihap ettiği yol hakkındaki tarifleri bugünkü vaziyete göre çok karışık. Zira Schlumberger bir defa gemilerin ilk hareket noktası olarak Dolmabahçeyi gösteriyor. Sonra bu hareket noktasının Tophane olduğunu söylüyor. Halbuki Dolmabahçeden Beyoğluna çıkan iki yol vardır. Biri gazhane tarafından Taksim bahçesinin sol tarafında Beyoğluna gelir. Diğeri Ayazpaşa mahallesinden Taksim meydanına çıkar. Tophaneden çıkan yol ise Galatasarayın yanında Beyoğluna çıkar, İngiliz sefarethanenin yanından ve Kalyoncukluğu denilen yoldan aşağıya Kasımpaşaya ve Halice iner. O halde acaba bu yolların hangisi kastediliyor? Bizim tahminimize göre bu yolların en müsait olanı Dolmabahçeden Ayazpaşa istikametinde Taksim meydanına çıkandır. Çünkü buraya tamamen Dolmabahçeden çıkmak mümkün olduğu gibi Kabataş tarafından da çıkabilir. Türk kaynaklarının mühim bir kısmı da gemilerin Kabataştan Beyoğluna çıkarılmış olduğu şeklindedir.

(2) Bu hristiyan tarihçi burada Sultan Mehmet hakkında "Bu köpek ve dinsiz" tabirlerini kullanmaktan kendini alamamıştır. Bu kin ve hidde; teza-hürü İstanbulun fethi ile büyük Türk kahramanı Fatih'in yalnız Bizanslılar üzerinde değil, bütün hristiyanlık âlemini ne derecelerde tethiş ettiğini gösterir.

Her Gün Bir Hikâye

Başka türlü adam

Yazan:

Rüştü Şardağ

yemek falan bırakmışlarsa, onları yerim..

Ve akşam bunu çocuklara sorunca, bir bağışma, bir gürlütü koptu:

— A, bende var, Yaşar ağabey.

— Benimkinde de bir dilim ekme kalmıştı.

— Bende bir köfte olacak.

Yaşar sevindi.

— Oh, oh dedi, yaşayın be çocuklar..

Çocuklar gülserek ona takılıyorlardı. O, onlara: Siz gidin, ben geliyorum dedi. Fakat çocuklar, onun nasıl yemek yediğini, lokmayı nasıl gıza sokup, nasıl çiğnediğini görmek, onun da kendileri gibi mi, yoksa daha başka türlü mü hareket ettiğini, meselâ ekmeği muhakkak eliyle mi ağzına götürüyor, lokmayı muhakkak yutuyor mu? Bunu anlamak istiyorlardı. İçlerinden birisi:

— A! Yaşar ağabey dedi. Biz de seni bekliyeceğiz, sen ye, bitir de beraber gideriz.

Bunun üzerine oda sefertaslarını birer birer açarak ne buldise iki üç dakikanın içinde yedi bitirdi.

Karnı bir derece doymuştu.

Ertesi sabah, gece aklına gelen bir şeyi yapmak istedi. İlk uğradığı evden önce çanta ve sefertasını alıyor, iki üç dakika sonra da çocuk çıkıyordu. Bu boş geçen iki üç dakikada duvarı siper alarak yemeklerden yemek.. Böylelikle daha sabahtan karnını doyurarak öğleye ve akşama acıkmamak. Bu iyi bir düşünceydi. Evin kapısına gelmişti. Ve kapiya zaten gelmeden bırakılmış olan sefertasını gördü bir an düşündü. Sonra cefertasını yakaladı. Birinci kabı yokladı; sulu bir Ayşekadın fasulyası vardı. Bir kısmını avuçlayarak yedi. Sonra sonuncu sefertasına geçti. Bunun hakkından gelmek biraz zor caydı. Çünkü iki börek vardı bu kapta. Ne yapısın? Birini yese belli olacak; midesinden doğru gelen bir ses:

— Ulan, onu da beceriver işte, diyor. Hemen böreklerin üst kabuklarını koparıp ağzına attı. Ve yüzü soyulmuş kısımlarını tersine çevirerek kabuklu kısımlarını üstte getirdi. Bunları yaparken gözlerini kapıdan ayırmıyor, ağzına attığı şeyler gözünü kır pıp açmıyca kadar midesine iniyordu. Bu dar zamanda aklına bazı şeyler de geliyordu.

— Ulan, diyordu, şu insan midesi de ne meret seymiş, bir gün yemessen duramıyorsun. Hani bizim böyle sü-rünmemizin sebebi, biraz da ağzı-lüğümüzden ha. Sonra zenginlere, kibar-lara bakıyorum, hiç de on'ar bizim gibi yemeğe düşkün değil, demek ki bu çingenelik bizde. Bizim mideler herhalde bir başka mide.

O böylece her sabah Şemsi'nin evinde karnını doyuruyordu. Bazı gün fasulya gibi yemeklerin suyunu görüp dayanamıyor, sefertasını yakaladığı gibi kafasına dikiyor, sonra açtırmamak için her gün Agoptan doldurduğu cebindeki şişeden fasulya üzerine biraz koyuyordu.

Nihayet küçük çocuk, bazan yemeklerinin az, bazan yağsız, bazan tuzsuz, bazan da supsulu olduğunu görüp git-tikçe şaşkınlığı çoğaldığından bir akşam, babasının da bulunduğu bir sırada annesine:

— Anne dedi, bugün neden fasulyayı az koydun?

Kadın şaşırıldı.

— A, oğlum neresi az, her zaman koyduğum gibi değil mi?

— Sonra ne tuzu var, ne yağı. Sup-sulu bir şey.

— Allahallah.. Benimle eğleniyor musun yoksa? Halbuki bugün fasulya aksine çok tuzluymuştu.

— Değil işte.

Kadın, kocasının oğlu üzerine ne kadar titrediyini biliyordu. Kocasını oğlunun yalan söylediğine inandırmak için, koşup aşağıdan bir tabak fasulya getirdi. Hem kocasına, hem de çocuğuna birer çatal tattırdı. Babası oğluna dönerek:

— A Şemsi dedi; bu yemeğin neresi tuzsuz oğlum, yağı da iyi işte.

— Bu iyi ama mektepteki böyle değil ki..

Karıkoca bir kahkaha attılar. Ve kadın oğlunun yanaklarını oksırarak:

— Çevir kazı yanmasın değil mi? dedi.

— Değil vallahi.

— Sus çocuğum yemin etme.

Ertesi günler Şemsi, bir gün böreklerin kabuksuz, bir gün ekmeğin bir dilim eksik konmuş olduğunu söyleyince karıkocayı bir düşüncedir aldı. Yalnız çocuğuna ayda otuz kırk lira harcıyan bir baba için oğlunun ekmeğin azlığından şikâyet etmesi ne kadar acıydı?.. Sonra karısı da çocuğuna kendi kadar severdi. Şu halde onun koyduğu yemekleri kim yiyordu. Karısına dönerek:

— Yahu, dedi. Sakın Şemsinin çantasını götüren adam yapmasın bunu?

— Ne gibi?

— Yemekleri o yemesin?

Çocuk birden atıldı:

— Yooo, baba... Hiç Yaşar ağabey böylesi şey yapar mı?

— Dur oğlum, sen karışma. Hem ne çabuk da ağabeyin oldu? Ağabeyi-ğe kıran mı girdi?

— Hayır baba. Vallahi o iyi adam. Hem baba, sabah yemek yenir mi? İnsan midesi nasıl alır? Biz mektepte okuyoruz. Yemek vaktinde yemememiz insanın vücuduna faydasız olmuştur..

— Oğlum onlar senin bildiğin şeylerdir. Onların mideleri başka, herşeyleri başkadır.

Yaşar, yeni işine başladı başlıyallı Agobun kahvesinde neşe kalmamıştı. Çünkü buranın biricik güldürücü, biricik bülbülü Yaşardı. Hepsi onu kırıyordu; ne yapıpta onu bu işinden vazgeçirtelim? diye düşünüyorlardı. Nihayet Haydarın aklına söyle bir fikir geldi:

— Azizim, dedi. Hani o bize bir çocuğum sefertasından yemek yediğini söylemişti ya.

— Evet.

— Birimiz gidip o eve haber gelelim. O vakit evin sahibi ona yol verir.

— Tamam be kardeşim.

— Tamam tamam.. Yaşa be raydar. Ulan köpoğlu, hani senin de Yaşardan kalır yerin yok ya?!

O gün bu işi, Muzafferin üzerine almalarını söylediler.

— Peki, diyerek Haydarın uzağtan gösterdiği eve yollandı. Az sonra kapiyı çaldı. Genç bir kadın, Şemsi'nin annesi karşısına çıktı. Kadına:

— Yenge hanım dedi, gözünü seveyim, şu Yaşarı yarım bir kolaçan edin, bir dikiz geçin, onun ne anasını sattığı numaraları var bir görün.

Kadın pek bir şey anlıyamamıştı. Bunu farkedenden Muzaffer:

— Yaşar, dedi, sizin çocuğum sefertasından sabahları yemekleri mideye indiriyor.

Kadın şaşkın şaşkın sordu:

— A, a... sahi mi oğlum?

— Kaldırım taşı olayım ki sahi bırakıyım.

Ertesi sabah, kapının arkasından Yaşarı gözetlemeğe gelen karıkoca, onun her zaman olduğu gibi içinde çor-ba bulunan bir taşı başına diktiğini; sonra da cebinden çıkardığı bir şişeden tasa su koyduğunu gördüler. Kocasının "Bekle biraz daha.. demesine dayanamıyan kadın:

— Edepsiz oğlan o yaptığım ne? diye bağırdı. Arkasından kocası da göründü.

Yaşar bir yandan burnuna yapışan çorbayı siliyor, bir yandan da şaşkın şaşkın...

(Sona: 11 incede)

İncir satış kooperatifleri teşkil ediliyor

Teşkilâta ittihad ve kredi kooperatifleri ortakları girecekler

İzmir (Hususi) — Yeni kooperatif teşkilâtı hakkındaki kanuna göre üzüm mntakasında teşkil edilecek üzüm satış kooperatifleri gibi incir mntakasında da incir satış kooperatifleri teşkil olunacaktır. İncir satış kooperatifi, teşkilâtı heyeti umumiye-de tasfiye kararı verilmiş olan Aydın incir kooperatifleri ittihadının bütün üyeleri ile incir yetişen yerlerdeki ziraî kredi kooperatiflerine dahil olan ortakları içine alacaktır.

Üzüm satış kooperatifinin olduğu gibi incir satış kooperatifinin de (Birlik) i İzmirde bulunacaktır ve dönen bir şayiye göre üzüm ve incir satış kooperatifleri birlikleri Tarih üzüm kurumu idaresinde olacaktır. Alâkadarlardan malûmat istedik. Bu mesele hakkında söz söylemeğe salâhiyetleri olmadığını söylediler.

Tasfiyesine karar verilmiş olan incir ittihadı, muhtelif yıllarda rekoltenin yüzde 18 - 35 nisbetinde incir işlemiş ve satmıştır. Son zamanda teşkilâtına dahil olan imalâthaneler de işliyerek sattığı incir miktarı yüzde 18 e düşmüştü.

Haber aldığımız göre, ittihadın Ödemiş ve Ortaklarda bulunan bina ve tesisatı da incir satış kooperatifleri teşkilâtına satılacaktır.

İttihadın Almanya, Amerika ve İsviçrede satış teşkilâtı çok kuvvetlidir. İngiltere ve Fransadaki teşkilâtı da o kadar mükemmel olmamakla beraber iyidir. Bu memleketlerdeki teşkilât da genişletildikten sonra rekoltenin % 45-50 si nisbetinde incir satış ve ihracını kolayca başarmak, yeni teşekkül için basit bir iş olacaktır. Yalnız incir satış kooperatifinin işleteceği incirleri İzmirden başka Ödemiş ve Ortaklar da işlemek için de tedbir alınması şimdiden düşünülmemektedir.

İncir rekoltesi vasatı olarak yılda 300,000 çuvala baliğ olmaktadır. Bunun 100,000 çuvalı hurda olduğuna göre mütebaki 200,000 çuvalı iyi kalitedir. Rekoltenin yarısı yeni satış teşkilâtı tarafından ihraç edildiği takdirde incir piyasasının daimî surette sağlamlığını temin etmek mümkün olacaktır. Söylendiğine göre Tarih üzüm kurumu, üzümde olduğu gibi incirde de nazımlık vazifesini görecektir.

Satış kooperatifleri teşkilâtının nisan ayı içinde vücuda getirilmesi için şimdiden tetkikler yapılmakta olduğu haber alınmıştır.

Uşak şehri yeni baştan kuruluyor

Şehrin plânını tatbik edecek mühendisler yakında işe başlayacaklar

Uşak Halkevinin yıldönümünde Atacade üzerinde bir görünüş

Uşak (Hususi) — Uşak Halkevi kuruluşundan bugüne kadar geçen üç yıl içinde kültür alanında esaslı çalışmalarda bulunmuş ve verimli neticeler elde edilmiştir.

Evimizin üçüncü yıldönümü 21 şubatta çok büyük ve parlak törenle kutlanmıştır. Bu çok kutsal gün için daha önce hazırlıklar yapılmış, törenin her yıldan daha üstün olmasına ayrı bir özen gösterilmiştir.

Halkevi kurağının iç ve dış yeşillik, elektrik ve bayraklarla donatılmış çok cazip bir şekle konmuş ve sevilir bir vaziyete getirilmiştir.

Törenin saat 14 de başlayacağı bütün yurddaşlara basılı kâğıtlarla duyurulmuştur. Saat 12 olduğu zaman Halkevine bir akın başlamış, büyük cadde kültür yolcularının geçişine sahne olmuştur.

Tam saat 14 de İstiklâl marşımızla törene başlanmış bunu Halkevimiz için yazılan ve bestelenen marş takip etmiştir. Evimiz başkanı ve diğer arkadaşlarımızın söylevleri derin bir ilgi ve heyecan duygusuyla karşılanmış ve dinlenmiştir. Kültür yürüyüşünde iş ve el birliği yapan yurddaşların bu törenden, asil ve temiz toplantıdan duydukları heyecan ve sevginin akisleri hâlâ kalplerde yaşamaktadır.

Uşak Halkevinin üç yıl içinde yaptığı faydalı ve verimli işler birer, birer sayılarak vatandaşların görüşlerine arz edilmiş ve iyi duyguların bir defa daha izhar olunmasına vesile teşkil etmiştir.

Halkevimiz yıldönümü münasebetiyle, iki sayılı broşünü neşrettirerek ülkenin her tarafına yollamıştır. Bu dergi evin bir yıllık verimli çalışmalarını ve Uşakın başka, başka alanlardaki çalışmalarını pek güzel ve canlı bir şekilde tebarüz ettirmektedir. İki yüze yakın fotoğrafı içine alan bu dergi esaslı ve özlü emeklerin bir mahsulü olarak telâkki olunabilir.

GENÇLİK VE SPOR HAREKETLERİ

Uşakta gençlik ve spor hareketleri her gün bir parça daha hızlanmakta ve verim o nisbette artmaktadır. Spor klüplerimizin gerek gençlik ve

spor alanında, gerekse sosyal yaşayışta oynadıkları roller bir kazanç olarak ifade olunabilir.

Üç spor yuvarımız, yıldönümleri münasebetiyle müsamere ve balolar tertip ederek kaynaşan ve çalışan birer yuva olduklarını bir defa daha ve canlı bir şekilde göstermişler. Kış sporlarına gereği kadar önem verilmekte müsait havalarda, açık sahalarda idman hareketlerine devam olunmaktadır.

Klüplerimiz mevsimin yaklaşması münasebetiyle çalışma programlarını ve komşu bölge ve şehirlerle karşılaşma zamanlarını düzenlemektedirler.

STADYOM DÜZENLENİYOR

Şehir stadyomumuz bir ay sonra çok esaslı amelîyelere sahne olacaktır. Koşu pisti tamamlanacak ve 19 mayısta Uşakta yapılması kararlaştırılan beş şehir atletizm yarışlarına hazır bulundurulacaktır. Futbol sahası ve diğer eksiklikler tamamlanacak gençliğin bu yerden lâyıkile faydalanması sağlanacaktır.

Türk spor kurumu genel merkezince bu iş için 1000 lira yollanmıştır.

tir. Bu mevsim sarfolunacak yekünü 5000 liradır. Gelecek yine bu miktar bir para sarfolunacak ve stadyomumuz garbi Anadolu sayılı statları arasına girecektir.

BELEDİYE ÇALIŞMALARI

Belediyemiz şehrin imar ve temizliği için gereği kadar uğraşmaktadır. Şehrin müstakbel şekline ait Nafia bakanlığınca tasdik olunan ve gelmiştir. Bu plânın tatbiki için k'm bayındırlık yolundaki gidilen yeni ve güzel bir veçhe verecek ilerde Uşak yepyeni bir şehir olarak tebarüz edecektir. Bunun için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Müstakbel şehir plânını tatbik edecek mühendisler şu günlerde gelmesine müteakkar olarak çalışmaktadır.

Şehrin ışık işi şimdiki kadar ilerletmek için elektrik belediye tarafından şirket tarafından idare edilmeğe başlanmıştır. Bu defa elektriğin belediye tarafından idare edilmeğe başlanması için şirket ve belediye mümessilleri arasında yapılan görüşmelerde kararlar alınmış ve mutabakata varılmış olmuştur. Pek yakında şirket devreye devrolunacak ve ışık işi için ayrı bir önem verilecektir.

Uşak şehrinin su işi belediye imar bürosunda tetkik olunmaktadır. Birinci plâna alınan su işimizin müzdeki mevsimde neticelenmesi için ve bu esaslı ihtiyacın da belediye ile önleneceği umumi sevinci belediye meclisi memnundur.

Önümüzdeki mevsimde belediye başlamak üzere yolların parke taşla döşenmesi de esaslı işler arasında olacaktır.

Asrî mezbaha şu aylarda tamamlanacak ve açılacaktır. Belediyemizce satın alınan son sistem araçların yirmi güne kadar gelmesi beklenmektedir.

Uşak, gücünün yettiği kadar müteakkar olarak çalışmaktadır.

Bir otobüs ucuruma yuvarlandı

Zonguldak - Kozlu yolundaki feci hadisede altı ağır yaralı var

Zonguldak (Hususi) — İşçilerin muayyen vakitlerde Zonguldaktan Kozluya götürüp getiren Türk sosyetesinin otobüsü, Zonguldaktan kalkarak 13,30 seferini yaptığı sırada, kireç ocağı mevkiinde ucuruma yuvarlanmıştır.

Hadise, otobüsteki yolculardan, Kozlu sağlık teşkilâtında hasta bakıcı bayan Sıdıkanım, karşıdan gelmekte olan tomobilde oğlunu görüp inmek arzusunu göstermesi üzerine otobüsün durdurulmasını ve kadının inmesini müteakip olmuştur. Otobüs karşıdan gelen otomobile geçecek yer vermek üzere yolun sağ tarafında, kenarda durdurulmuş. Fakat bu

kısım, yağın yağmurların mukavemetini kaybettiği için, surette kaymış ve müvazenesini kaybeden otobüs, içindeki yolcuları şoförle birlikte ucuruma doğru yuvarlanmıştır. Araba, üstüüste dört defa kapaklandıktan sonra, bir rak seddine dayanıp kalmış, dört defa yuvarlanmaktan kurtulmuştur.

Bu feci yuvarlanma esnasında otobüsün içinde bulunanlardan Zonguldak belediye komiseri bay İsmail darın ayağı kırılmış, diğer beş de ağır yaralanmışlardır.

Hadise hakkında tahkikata başlanmıştır.

Türk Maarif Cemiyetinin güzel bir eseri

Anadoluda talebe yurdu kadrosu gittikçe genişliyor

Adana (Hususi) — Şehrimizdeki Maarif cemiyeti tarafından, ilk önce, 30 kişilik kadro ile açılan (Talebe yurdu), sonradan 5 talebe daha alarak bugün 35 çocuğun aile ocağı olmuştur. Yalnız orta okul ve lise talebeleri arasında seçilen, fakir olmakla beraber, çalışkanlığı, dürüstlüğüyle göze girmiş olan bu çocukların hemen her türlü ihtiyaçlarını yurd temin etmektedir.

Adanada, Türk Maarif cemiyeti açtığı gündenberi fakir talebelere elden gelen yardımı yapıyordu. Fakat böyle kocaman bu şehir için pek lüzumlu olan bir talebe yurdu açılmamıştı.

Geçen senenin sonunda yapılan seçimde, içlerinde değerli kültür direktörümüzün de bulunduğu idare heyeti, derhal böyle bir yurd açmayı düşündü. Çünkü cemiyetten yardım görmekle beraber herbiri bir yerde barınan bu çocukları daha iyi yetiştirmek için her zaman göz önünde bulundurmak, disiplin altında büyütmek başka türlü mümkün olamayacaktır.

İşin düşünce kısmı böylece halledildikten sonra hayır sever yurddaşlarımızın tebarüratı ve alâkadar markamların yardımlarıyla bütçe işi de yoluna kondu.

Bugün, bu itibarla değerli olan bu

ocak, bilhassa halkçılık prensibimizin canlı bir ifadesidir, demek pek yerinde olacaktır.

Hulâsa, çok temiz düşüncelerle açılan ve bir öğretmenin idaresi altında amacına doğru ilerleyen (Talebe yurdu) Adanamızın, gerçekten övüneceği bir eserdir.

Önümüzdeki yıl talebe yurdunun kadrosunu daha büyütmesi de kuvvetle muhtemeldir.

Trakya köylerinde segyar sinema

Kırklareli (Hususi) — Trakya umumî müfettişi general Kâzım Dirğin vakıflar umum müdürlüğü nezdindeki teşebbüsü üzerine Kırklareli fatihi Gazi Mihal oğullarından Hızır beyin 785 de Kırklarelinde yaptırıldığı caminin yıkılan minaresinin yeniden yaptırılmasına karar verilmiştir.

Münakasası İstanbul akıflar direktörlüğünce yapılan ve bir müteahhide ihale edilen minarenin eski orijinal şekli muhafaza edilmek üzere inşaatına bugünlerde başlanacaktır.

Kırklarelinde park yanındaki büyük arsa üzerine yeni bir Halk Partisi binası inşası için de lâzım gelen proje tanzim ve ikmal edilmiştir.

Arşidük Ferdinandın Prağda doğan çocuğu

Habsburg ailesi aleyhine mütemadiyen dava açarak geçiniyor...

Arşidük Ferdinand'ın Prağda doğan oğlu şimdiki evinde

Viyanadan bildiriliyor:

Bir imparatorluğun eski veliahtı kendi kardeşi aleyhine dava açıyor. İşte, bugün Viyanalıları meşgul eden hadise budur. Bu hadisenin önemini bilhassa bugünlerde Viyanalıların Avrupa'yı Habsburglar meselesiyle meşgul etmesi bir kat daha artırıyor.

PRAGDA BAŞLAYAN VE BİTEN AŞK MACERASI

Viyanalı mahkemesinin büyük bir kararını bekliyor. Kanunen bu mahkeme kararının Habsburg ailesi aleyhine bir mahkeme kararı olarak kabul edilirse, Viyananın Habsburglara mensupluğu bitmiş olur.

Pragda, genç bir zavallı, sarışın bir kızla karşılaşmış. Artık ikisine her yerde beraber bulunmak istiyor. Gelmeler, konuşmalar, eğlenceler hep onlar için.

Genç kızın adı Leopoldine Hahn'dır. Genç kızın babası, Avusturya - Macaristan imparatorluğu veliahtı Arşidük Ferdinand.

Bu aşk macerası bir iki ay devam ediyor. Nihayet bir gün Leopoldine Hahn'ın babası bir haber veriyor: Anne ölümüne mahkumdur.

Mesele imparator François - Joseph'e bildirilince, imparator Arşidük Ferdinand'ın Viyanaya çağırıyor ve kendisiyle görüşmesini emir ediyor.

Çocuk doğmuştur. Kurt ismi verilmiştir. İmparator çocuğun annesine 50.000 kron gönderiyor ve başka bir parayı istememesini söylüyor.

Fakat, Leopoldine yine mahkeme kararıyla oğlunun babasının imparatorlukta olduğunu iddia ediyor ve istemiyor.

29 ağustos 1889 da Prag mahkemesi kararını veriyor. Karar, imparatorlukta doğmuş çocukların babasının imparatorlukta doğmuş olduğunu kabul ve ilan ediyor.

ARAVAY BOSNADAKİ SUİKAST

Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu. Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu. Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu.

Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu. Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu. Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu.

Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu. Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu. Arşidük Ferdinand'ın çocuğu babası oldu.

SPOR

Dostluk kupası finali Güneş - Beşiktaş güzel bir oyundan sonra 1-1 berabere kaldılar

Birinci devrenin oldukça durgun oyununs karşılık ikinci devre çok heyecanlı ve zevkli oldu

Dostluk turnuvasının ilk karşılaşmalarında alınan neticelerden sonra bütün nazırlar Güneş - Beşiktaş takımlarının yapacakları finale çevrilmişti. Güneşin son zamanlardaki muaffakiyetli oyunları ve Beşiktaşın esaslı hazırlığı bu maçın vereceği neticeyi tahmin çerçevesinden uzaklaştırmıştı.

Stat tamamen dolmuştu. Sekiz bin kişilik bir seyirci kütlesi bariz bir sabırsızlıkla maçı bekliyorlardı.

Saat 3,55 de evvelâ Beşiktaşlılar onları takiben de Güneşliler gözük-tüler ve ufak bir seremoni ve bayrak teatisinden sonra her iki takım şu kadrolarla yer aldılar :

Güneş: Cihat — Faruk, Reşat — Daniş, Rıza, İbrahim — Refii, Salâhaddin, Melih, Necdet, Rebiî.

Beşiktaş: Mehmet Ali — Hüsnü, Faruk — Feyzi, Enver, Fuat — Hayati, Hakki, Muzaffer, Şeref, Eşref. Hakem Fenerbahçenin antrenörü Mister Elyot.

Oyun müttekabil akımlarla başladı. İlk beş dakika Necdetin çok güzel bir şütü müstesna her iki takımın birbirini denemesile geçti. Oyun ilerledikçe Beşiktaşta hafif bir üstünlük göze çarpıyordu.

Bir iki güzel fakat neticesiz Beşiktaş hücumuna inhisar eden ilk on beş dakikadan sonra oyun yine ilk başladığı şekle yani mütevazin bir oyuna rucu etti.

Böyle olmakla beraber Beşiktaş daha sık hücumlarda görüyoruz.

İlk yarım saatlik oyunda şayanı dikkat hiçbir şey olmadı diyebiliriz. Bu müddet, bir Güneş - Beşiktaş

Galatasaray — İstanbulspor maçından bir görünüş

kil almıştı. Fakat bu müddet zarfında yapılan müttekabil bir iki tehlikeli denemeyecek akın da netice vermedi ve birinci devre bu suretle golsüz bitti.

Bu derede Beşiktaş Güneşe nazaran daha hakimdi. Fakat ağır oyunları bu hakimiyeti gizliyor, buna mukabil Güneşliler daha anlaşmış bir vaziyetlerde ve pasları daha kolaylıkla yerlerini buluyordu.

İkinci devrede her iki takımı da daha canlı görüyoruz. Bu devrenin daha ilk dakikaları Beşiktaşın bir hücumunda Hakki ile Reşadın bir karşılaşması ve hakemin düdüğü. Güneşe penaltı. Fakat sebepsiz ve lüzumsuz denilebilecek bir penaltı. Güneşliler itiraz etmiyorlar ve Hakki'nin sıkı bir plasesi daha ilk dakika-

dafaasında bilhassa Hüsnünün çok güzel denebilecek bir oyununu görüyoruz. Fakat önde oynayan haf bekin lüzumsuz sinirli oyunu ve daima ortaya kaçması Hüsnüyü müşkil vaziyete sokuyor.

35 inci dakikada: Yine bir Güneş hücumunda Rızadan Necdete giden top sıkı bir dokunuşla sola geçti ve on sekiz içinde Melihin havadan bir vuruşle top sol köşeden Beşiktaş ağlarına takıldı.

Güneşi yine hücumda görüyoruz. Ortadan sola doğru uzanan bir hücumda Mehmet Ali kalede dışarı çıkmış fakat Melih falsolu bir vuruş yapıyor. Top Mehmet Alide. Ve akabinde Rebiî nin bir şütü de ikinci defa golposta çarpıyor.

Güneşin bu bariz hakimiyeti kırkinci dakikaya kadar devam etti. Oyunun son beş dakikası bu devrenin başındaki süratini kaybetmişti. Ve maç bu suretle müttekabil birkaç akından sonra golsüz bitti.

Oyun berabere bittikten konuşulan esaslar mucibince temdi lâzımdır. Fakat vaktin darlığı ve oyuncuların fazla yorgunluğu dolayısıyla bu temdit yapılmadı.

Bu maçta Güneşliler çok muvaffakiyetli bir oyun çıkardılar. Fakat talihsizdiler. Lüzumsuz bir penaltı ile mağlup vaziyete düşen Güneşliler beraberliği çok enerjik bir oyunla temin ettiler.

Güneşlilerin dünkü oyunlarında bazı aksayan noktaları olmakla beraber çok güzel bir oyun çıkardılar.

Beşiktaş gelince: Fena oynamakla beraber bazı noktaları çok aksıyordu. Beşiktaş hücum hattını daha iyi bir oyun çıkaramamasına sebep Muzafferin tutuk ve durgun oynamasıdır.

Muavin hattında da cenah hakları fenaydı. Fuat biraz acemi, Fevzinin de sinirli ve sert bir oyunu daima takımını aleyhine oluyordu. Ortada oynayan Enver de ileride esaslı bir yardım yapamadı. Siyah beyazlıların Faruk - Hüsnü müdafaası en iyi çalışmış hattıdır.

Hakem Mister Elyot, dünkü maçı iyi idare edemedi. Bilhassa verdiği penaltının çok hatalı olduğu kanaatindeyiz. Sık sık yapılan lüzumsuz favuller de gözünden daima kaçmıştır.

S. TAYLAN

Galatasaray - İstanbul Spor

Güneş - Beşiktaş maçından evvel Galatasaray - İstanbulspor takımları hususî bir karşılaşma yaptılar.

Galatasaray: Avni — Reşat, Refik — Lütü, Salim, Suavi — Şevket, Eşraf, Necdet, Haşim, Bülentten mürekkepti.

(Sonu: 11 incede)

Kuleli ve Maltepe lisesi takımları bir arada

maçının vereceği heyecandan çok uzaktı. Cihadın bir iki muvaffakiyetli kurtarıcı bu devrenin en enteresan zamanları oldu. Beşiktaşın akımları daima Güneş kalesi önünde duruyordu. Buna daha fazla kendileri sebep oluyorlar, çünkü topu ayaklarında fazla tutuyorlar ve çok ağır oynuyorlar ve tabii bu vaziyet Güneş müdafaasının vazifesini çok hafifletiyordu. İlk devrenin son on beş dakikasında oyun çok heyecanlı bir se-

yirmi, yirmi beş lira kadar bir para bağlatıyor. Bu para, onun, ölmeyecek kadar yaşamasına yardım ediyor.

Bugün Kurt Hohn, Viyanadan 30 kilometre kadar uzakta Baden şehrinde karısıyla beraber bir odada yaşamaktadır.

Kurt son günlerde kardeşi aleyhine tekrar bir dava açtı. Fakat, artık Habsburg ailesi, bu maceranın yeniden ortaya çıkmasını istemiyor. Bu gün ailenin reisi bulunan Arşidük Eugene, Maks'i çağırarak, gayri meşru kardeşine para vermemesini söylemiştir.

Maks Hohenberg Arşidükün meşru oğludur. Kurt şimdi onu mahkemeye veriyor ve ondan kendisine ayda-

T. B. M. M. de tarihî bir celse

Anayasamıza geçen
inkılâp prensipleri

— 10 —

BAŞKAN — Kifayeti müzakere hakkında muhtelif takrirler vardır. Kifayeti müzakereyi kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Maâdelere geçilmesini kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir. **Teşkilât esasîye kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi**

Madde 1 — Teşkilâtî esasîye kanununun ikinci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Türkiye devleti, cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, lâik ve inkılâpçidir. Resmî dili Türkçedir. Makarri Ankara şehridir.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalea var mı?.. Söz Şerif İldenindir.

ŞERİF İLDEN (Kastamoni) — Müsaade ederseniz buradan söyleyeyim encümeninden bir kelime soracağım.

Madde resmî dili Türkçedir deniliyor. Bu resmî kelimesine lüzum var mı?

TEŞKİLATI ESASİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ KENAN ORER

ORER (Manisa) — Teklifte buna dair bir şey yoktu eski maddede vardı, biz de aynen muhafaza ettik.

ŞERİF İLDEN (Kastamoni) — O halde bu kelimenin tayinini teklif ediyor.

BAŞKAN — Teşkilâtî esasîye kanununun, eski madesinde vardır. Bu yalnız sizin teklifiniz ve kanaatinizle değiştirilemez. Bunun nasıl değiştirileceğini yine aynı kanun göstermiştir.

ŞÜKRÜ YAŞIN (Çanakkale) — Benim sözüme esasa taallük eden bir şey değildir. Maddenin yazılış tarzına aittir. Teşkilâtesasîye Kanunu birinci madesinde Türkiye bir Cumhuriyet olduğuna dair olan birinci maddenin hiç bir vechile tadil, tağyirinin teklif dahi edilemeyeceğini tasrih ediyor. Yani bu hükümle birinci madde, bir ebediyet ikhtisap ediyor ve bu ebediyeti de Teşkilâtesasîye Kanunu tekeffül etmiş buluyor. Halbuki şimdi teklif edilen ikinci maddenin tadiline Türkiye devleti Cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, lâik ve inkılâpçı olup resmî dili Türkçe, makarri Ankara şehridir deniliyor.

Devlet şekline Cumhuriyet olduğu kabul edildikten sonra onun esas vasfını, daha doğrusu şartı aşlının Teşkilâtesasîye kanunu ile kendisine verilmiş iken bu vasfın Cumhuriyetçilikten başka bir şey olmasına imkân yoktur. Burada Cumhuriyetçi kelimesini zikretmek veyahut Teşkilâtesasîyenin ebediyetini temin etmediği bir maddeye bu vasfı sokmak, evvelki hükümle ahenkdar olmaz. Onun için diyorum ki Cumhuriyet idaresinin Cumhuriyetçi olması gayet tabii bir esas olacağına göre, bunu burada zikretmekten maddeyi şu suretle yazmak maksadı temin eder. (Türkiye Cumhuriyeti milliyetçi, halkçı, devletçi, lâik ve inkılâpçidir. Resmî dili Türkçedir. Makarri Ankara şehridir.) Bu şeklin kabulünü teklif ediyorum.

TEŞKİLATİESASİYE ENCÜMENİ M. M. KENAN ORER (Manisa) — Teşkilâtesasîye Kanununun 102 nci maddesinin sarahati karşısında bu vasıfların kanunun birinci maddesine ilâvesi doğru olmadığı için bu altı umdenin ikinci maddede tamamen sıralanmasını muvafık gördük bu itibarla Cumhuriyetçi vasfını da bu maddede tekrarladık. Aksi takdirde bu ana prensiplerin yalnız beş maddesi, esas Teşkilât Kanunumuza geçmiş şeklinde buluncaktır ki bunun doğru olmuyacağına kanaatli olduk. (Doğru sesleri)

GL. REFET BELE (İstanbul) — Kürsü alışkanlığını kaybetmiş olmak için kolaylıkla menin arz edilecek bir şeyi unutmam. Fakat bu maddeden istifade ederek bunu da söyleyeceğim. Esasen temas edeceğim en mühim şey

de bu idi. Devletçilik ve aksamı olmak üzere diğer beş umde maddeye yeni ilâve ediliyor. Bunların teyit kuvveti nedir?

Arkadaşlar pek iyi izah ettiler; bundan sonra hükümetin programı devlete mal edilecektir. Fakat şimdiye kadar, devlete mal edilen bu umdelerden yalnız bir tanesi vardı: Cumhuriyetçilik. Onun da bir müeyyidesi mevcuttu; En son maddenin son fıkrası: 102 nci maddede olan bu son madde, işbu kanunun, şekli devletin cumhuriyet olduğuna dair olan, birinci maddesinin tadili ve tağyiri hiçbir suretle teklif dahi edilemez der.

Yarın bir liberal, ekonomik ve siyasi herhangi bir liberal çıkıp bunun üzerinde propaganda yapamaz mı? (yapamaz seleri)

Teşkilâtesasîye Kanunundaki bu maddenin tadil ve tağyiri için taraftar tedarikine çalışamaz mı? Nasıl ki biz bugün Teşkilâtesasîyenin bu maddesinin tadil ve tağyirini teklif ettik. Fakat bugün hiç birimiz çıkıp da cumhuriyetin tadilini teklif edemedik. Eğer bir kimse diğer beş umdenin böyle bir müeyyidesi yoktur diye bu hususta elinde silâh olarak kuvvetle işe girişmek isterse bunu, bu dürmünden dolayı ya kasmadan yakalar tedip ve tecziye eder. Fakat doğrudan doğruya ikna kavve-tile yaparsa buna mani olabilecek miyiz? Fakat bunlar cumhuriyetin yanında diğer bir teklifte bulunamaz. Bugün olduğu gibi kalırsa, efkârı hazırlamak hakkına herkes malik olur. Binaen aleyh bu meseleyi Firkanın nazarı dikkatine arz ederim.

ALİ RIZA TÜREL (Konya) — Teşkilâtesasîye Kanunundaki hükümleri müeyyidesi yine Teşkilâtesasîye Kanununun 103 üncü maddesindeki umumî zabta hükmüdür.

RECEP PEKER (Kütahya) — Ceza Kanunu da var.

ALİ RIZA TÜREL (Devamla) — 103 üncü madde mucibince bu kanunun hiç bir madesi hiç bir sebep ve bahane ile ihmal veya tatil olunamaz. Hiçbir kanun Teşkilâtesasîye kanununun muayyen eşkal haricinde tadil ve tağyir edilemesinin önüne geçilir. Bu umumî bir müeyyidedir. Bunun haricinde ceza müeyyideler de vardır. Ceza Kanunu muzun son tadil edilen 146 ncı maddesinin aldığı şekle göre, Teşkilâtesasîye Kanununa muhalif bazı hareketler ceza müeyyidesi altına girmiştir. O maddede gösterilen şerait tamamen tahakkuk edemezse, ne olacak? Yani Ceza Kanunu malûm olduğu vechile kıryas yolile tatbik olunamıyan kanunlardandır. Bu kanunun gösterdiği bütün şerait tahakkuk etmelidir ki o hâdis ve o faaliyet cürüm olsun. O tahakkuk etmezse ne olacaktır? O takdirde vaziyet, kendi kanaatimce şöyle tetkik edilmiştir. Teşkilâtesasîye Kanununun bütün maddeleri ceza müeyyide altında değildir. Amma bu kanunun muta olması da lâzımdır. O halde devlet, hükümet bu kanuna aykırı olan bütün faaliyetleri menetmek salâhiyetini haizdir. Şu halde, benim şahsî kanaatime göre, Teşkilâtesasîye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir tebdil veya ilgaya ve bu kanunla teşekkül etmiş olan büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler Ceza Kanununun bu müeyyidesi altına girdiği gibi, kanunun ikinci fıkrasında da, bu hareketleri neşriyat suretinde meydanlarda halkı topharak tahrik etmek suretile başhalarını bu hareketleri yapmağa teşvik edenler de aynı ceza müeyyidesi altındadır. Bir de bundan maada 171 inci maddede bu işleri yapmak için olan ittifak halini derpiş ederken o vaziyette de oldukça ağır bir hüküm vardır. Bunun haricinde ceza müeyyideyi haiz olmıyan hareketler bizatihi Teşkilâtesasîyenin müeyyidesi altında olmak dolayısıyla, hükümet ta-

DÜN ve YARIN

Bu irfan hazinesine
abone olmak için
kolaylıklar

Memlekette okuma hevesini yaymak ve kitap tedarikini kolaylaştırmak maksadile Dün ve Yarın kitapları için her keseye elverişli ve pratik bir abone usulü konulmuştur. 1 inci kitaptan 11 inci kitaba kadar olan on ciltlik 1 inci serinin aboneleri 636 kuruştur; bunun 236 kuruşu peşin verilir ve ondan sonra her ay bir lira ödenir.

11 inci kitaptan 20 inci kitaba kadar olan on ciltlik 2 inci serinin aboneleri 504 kuruştur. 204 kuruşu peşin verilir ve ondan sonra her ay bir lira ödenir.

21 inci kitaptan 30 uncu kitaba kadar olan on ciltlik 3 üncü serinin aboneleri 532 kuruştur; 232 kuruşu peşin verilir, ondan sonra her ay bir lira verilir.

31 inci kitaptan 41 inci kitaba kadar olan on ciltlik 4 üncü serinin aboneleri 520 kuruştur; 220 kuruşu peşin verildikten sonra her ay bir lira ödenir.

41 inci kitaptan 51 inci kitaba kadar olan on ciltlik 5 inci serinin aboneleri 488 kuruştur; 188 kuruşu peşin verilir ve her ay bir lira ödenir.

50 kitaba birden abone olmak isteyenler peşin 8 lira vermekle kitapların tamamını alır ve sonra her ay 3 lira ödiyerek 6 ayda hesaplarını kapatırlar.

51 inci kitaptan 60 şıncı kitaba kadar olan 6 ncı serinin aboneleri 436 kuruştur. 136 sı peşin verilir ve her ay bir lira ödenir.

Abone olmak için "VAKIT," yurduna müracaat edilmelidir. Telefon: 24370 İstanbul.

KURUN

GÜNDELİK SİYASİ GAZETE

Gazetemize gönderilen yazılar, gazete-ye girmek için ise, zarfının köşesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık isteyen okurlar, mektuplarına 10 kuruşluk pul koymalıdır.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten, kayıtsız yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktör-lük, üstüne soru sorgu almaz.

Günü geçmiş sayılar 10 kuruştur

Adresini değiştiren aboneler 25 kuruş öderler. Göndermeyenlerin adresleri değiştirilmez.

Gazetemizde çıkan yazıların resimlerini her haklı salt kendisi içindir.

KURUN doktoru

Necaeddin Atasagun

Her gün 16.30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartmanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

rafından menedilmek iktiza eder.

BAŞKAN — Bay Şükrü Yaşın, takririnizi reyeye arz edeyim mi?

ŞÜKRÜ YAŞIN (Çanakkale) — Evet.

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Teşkilâtesasîye Kanununun birinci maddesinde (Türkiye devleti bir Cumhuriyettir) denmesine ve işbu maddenin tadil ve tağyirinin hiçbir suretle teklif dahi edilemeyeceği mezkûr kanunun 102 nci maddesinde zikrolunmasına binaen artık tadili teklif olunan maddede: Türkiye devleti Cumhuriyetçidir demeye lüzum yoktur. Çünkü cumhuriyetin en birinci ve en esaslı vasfı Cumhuriyetçi olmaktır.

Maddenin aşağıda yazı şekilde yazılmasını teklif eylerim.

5/2/1937

Çanakkale

ŞÜKRÜ YAŞIN

(Arkası var)

VAKIT
PROPAGANDA
SERVISİNDEN

ilânla alâkadar Bankalar, müessesat, şirketler ve tüccaranın Nazarı Dikkatine:

KURUN ve HABER gazetelerinde neşredilecek ilânlara ait aşağıda gösterilmiştir:

Birinci sayfada başlık	Kuruş: 500
Birinci sayfada santimi	" 300
İkinci sayfada santimi	" 100
Üçüncü ve dördüncü sayfada santimi	" 50 - 50
İlân sayfalarında santimi	" 30
Resmî ilânların santimi	" 20
Kitap, kitapخانه, mektep, gazete ve hayır müesseseleri ilânatı santimi	" 20
Tüccarî mahiyeti haiz olmıyan küçük ilânlar yirmi kelimeye kadar	" 30
Küçük ilânların beş defası	" 100
Muhtaç san'atkârlar ve iş arıyanların ilânatı 10 kelimeye kadar meccanen Devamlı yapılacak ilânat için tenzilât yapılır.	00

İlânlar için yalnız Ankara caddesinde VAKIT Yurdunda PROPAGANDA Servisine müracaat edilmelidir. Telefon: 24370 Başka hiçbir ilân müessesesinin gazeteler namına ilân almak salâhiyeti yoktur.

Dahiliye Vekâletinden

1 — Vekâletçe yaptırılacak yazı hane, masa, koltuk, sandalye masili mobilya açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 24/3/937 tarihinde çarşamba günü saat 12.30'da Ankarada Yenişehirdeki Vekâlet binası içinde toplanan Satınalma komisyonunca yapılacaktır.

3 — Muhammen keşif bedeli 2680 liradır.

4 — Muvakkat teminat 201 lira dir.

5 — İstekliler bu işe dair şartnameyi Vekâlet Levazım bürosundan parasız alırlar.

6 — İsteklilerin 24/3/937 gününde muayyen saatte teminatlarını hamilen komisyona müracaatları ilân olunur (504) (1234)

Betonârme köprü inşaatı

Nafia Vekâletinden:

25/3/937 tarihli perşembe günü saat 16 da Nafia vekâletince görevlendirilen komisyonunca "163500,, lira keşif bedeli ile Maraş vilâyetinde Kayseri - Maraş ve Maraş - Eoğlu yollarında betonârme köprüler reislîği eksiltme komisyonu odasında "163500,, lira keşif bedeli ile Alikaya - Suçatı, Tekir, Aksu köprüleri inşaatı kapalı zarf usulile satınalmaya konulmuştur.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak "817,5,, mukabilinde şose ve köprüler reislîğinden verilecektir.

Muvakkat teminat "9225,, lira dir.

Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin müteahhitlik vesikasını ibraz etmeleri bir taahhütte en az "100,000,, liralık köprü ve buna benzer inşaatı ibraz suretinde yaptığını isbat etmeleri meşrut tur.

Teklif mektuplarını 25/3/937 perşembe günü saat 15 e kadar Nafia Vekâletine reislîğine vermeleri lâzımdır. (1191)

Jandarma genel komutanlığı Ankara
satılma komisyonundan:

1 — Aşağıda mikdar, tahmin, şartname bedelleri ve ilk teminat bedelleri yazılı Battaniye ve kilim hizalarında gösterilen gün ve saatte satışa konulacaktır.

2 — Şartnameleri komisyondan alınabilecek bu eksiltmelere giren istiyenlerin şartnamede yazılı vesika ve teminat makbuz ve mektuplarında içinde bulunacak teklif mektuplarını eksiltme günü belli vaktinden itibaren (10.00) saatte evvel komisyona vermiş olmaları.

Cinsi	Mikdarı	tahmin bedeli	Şartname bedeli	İlk teminat bedeli	İhale tarihi
Battaniye	4600	9 00	207 Kr. 3105 Lira	17/3/937	Çarşamba
Kilim (beylik)	4000	3 30	00	990 "	" "

“Gök yüzünde iki güneş olamadığı gibi, yeryüzünde de 2 Han olamaz!,”

— 19 —

hiç çekinmeyen gözüpek bir hükümdar!

Kervanlarla beraber, yalnız Asya'nın muayyen bir kısmına değil, tâ İrana ve Arabistana kadar, Cengiz Hanın şöreti yayılıyor, tâ uzaklarda çın çın akisler bırakıyor!

Şah Mehmede karşı, ilk pişdar müsademesi tamamen kazanılmıştır!

* * *

Cengiz Hana ikinci pişdar müsademesini, Şaha tâbi hesapsız bir vali kazandırdı!

Şöyle ki: Bir Mongol kervanı, Çin'den kıymetli mallar yüklenerek, İran hududunu geçti. O civardaki İslâm valisi, kahramanlık hareketlerini artık tüketmiş ve ilk fırsatta yeniden kendini göstermek sevdasına düşmüş bir adamdır. Bu vali, kervan tacirlerini huzuruna getirtti. Bunların Mongollar olduğunu görünce, gazebinden kıpkırmızı olmakla kalmadı, morardı da! Müslümanların Mongollardan sakınmaları i-cap ettiğine dair bir şey işitti. Ve işte, karşısında bu tehlikeli düzenbazlardan seçme bir kafile duruyordu. Gerçi bunlar, korkudan tir tir titriyere, casus olmadıklarını, tamamen kendi hallerinde, işleri, güçleriyle meşgul tacirler olduklarını, seslerinin bütün ton-

larını deneyerek, yana yakıla temin ediyorlardı; fakat vali, “kariyer” yapmak, Şahın gözüne girmek maksadıyla line geçtiğini sandığı bu fırsatı fevtetmek istemedi. Şansını tecrübeye kalkıştı: Kervan götürücülerin başlarını uçurttu!

Şah Mehmet, bu üzücü vakia kendisine nakil ve hikâye edilince, mebhut bir tavırla, dipten tıraş başını kaşdı ve dişlerini gıcırdatıp, endişe içerisinde, ıslık gibi bir ses çıkarılı. Patavatsız valiyeye bir hayli levmetti. Ne çare, ki bu vali budalasının yediği halta ses çıkarmamak zaruretindeydi. Zira, vali bir taraftan orduda nüfuzu olan mühim bir generaldi, diğer taraftan da “Validei Şahi” nin mahmisiydi!

* * *

Bu badireden güç belâ canını kurtarabilen kervan mensuplarından biri, Cengiz Hanın önüne çıkıp da kederli haberi bildirince, hükümdarın, hiç ağız açmadığı, sessizce ve yapılmaz bir dağ gibi durduğu ve orada bir kaya parçasının kenarına oturarak, düşüncelere daldığı anlatılıyor.

Tekrar şehre döndüğü vakit de, pek az lakırdı söylemiş ve bu arada, kayı-

sız ve sakin bir tavırla, şöyle demiş: — Gökyüzünde iki güneş olmadığı gibi, yeryüzünde de iki Han olamaz!

* * *

Esas itibarile, o, hâdiselerin bu suretle inkişafından, vaziyetin bu suretle sarahat kesbetmesinden, son derecede memnundu. Tıpkı tıpkısına umduğu gibi olmuştu bu iş: Kendisi, Asya milletleriyle İslâm milletleri önünde zahiren tertemiz, tamamen hilesiz bir adam gibi duruyordu. O, kendi hesabına ticaret mukavelenamesinin maddelerine, paragraf paragraf, titizlikle riayet etmişti. O, kervan sahiplerine hüsnüniyetinden demvürmekle ve hususta sözle teminat vermekle iktifa etmemiş, onların mallarını, İslâm gümrüklerinin ağırlığıyla pahalılaştıran mallarını, bu yüksek fiyatlarına rağmen satın alarak, kendilerine filen de yardımda bulunmuştu. Cengiz Hana tek cebir hareketi, tek ahşikenlik bile isnat olunamazdı. Zahiren, “pirüpak” di o!

Cengiz Han, kervan tacirlerinin başlarının uçurulmasından harbe bahane olarak faydalanmağı düşünmüyor. Daha bahane ortaya atıp harbe girişmeğe vakit var, onca!

* * *

Önce, uzak dağlık arazi üzerinde

şaha yeni bir elçi heyeti gönderiyor. Bu heyetin reisi, medeni milletler arasında mutad olduğu veçhile, protesto ve mesullerin cezalandırılmasını talep edecek!

Bu hareketi, gayet mülayimet ve sulhpervelik ifade eder. Ve lâkin, Cengiz Han, bu hemen hemen şeytanın ta da kendisi olan diplomasi dehasına sahip Mongol imparatoru, bu heyetin vazifesinin hüsnüsuretle neticelenmemesi, için uysallıkla tatlıya bağlanmaması için, icabını icra ediyor. Nitekim, bu elçi heyetine reis olarak öyle bir şahıs seçiyor ki, bu şahıs, eskiden Şah Mehmedin tebaası olduğu halde, sonradan ona isyan ve hiyanet etmiş, asi ve hain olarak, Cengiz Hanın tarafına geçmiş, ona sığınmıştır! Şah Mehmede gönderilen ve hele onu protesto edip, kana karışı kan isteyecek olan bir elçi heyetinin başına böyle bir şahıs geçirmek, gayet kabaca meydan okuyuştu... düpedüz kıskırtıcı!

Fakat, Han, ne yaptığını bilerek yapıyordu!

Ve beklediği gibi, otomatik olarak, tasarladığı oldu. Şah, o herifi karşısında görür görmez tebeşir gibi bembeyaz kesildi ve saraydaki muharipler, grup, “vurun, öldürün!”, diye bağuştılar. Mongol elçi heyetinin başı, Şahın bir işaretile gövdesinden ayrılarak kanlar içerisinde yere yuvarlandı ve heyetin diğer azası, kelleleri hakaret mahiyetinde dipten tıraş edilerek, küfürlerle uğurlanıp, gerisingeri gönderildiler.

* * *

Asya ve donup kalan Mongol ordusu, tahkir ve tezlil edilen, alçaltılan sabırlı Cengiz Hanın gözlerinde yaşların pırdıdadığını görüyor!

Ve sonra, “Arzın Efendisi” ayağa kalkıyor ve artık keskin, sert bakışlı yeşilimsi kurşunî gözlerinde hiçbir göz yaş damlası seçilmiyor!

(Arkası var)

Bir Haftalık Radyo Programı

7 Mart 937 Pazar

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,00 Beyoğlu halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Varyete müziği. Ambasadörden naklen. 19,30 Konferans: Ordu sayıtları Kemal Sirri Tarçan (Roma). 20,00 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı. 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

8 Mart 937 Pazartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyat. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 17,00 İnkılâp dersleri Üniversite - den naklen Mahmut Esat Bozkurt. 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Çocuklara mahsus: I. Galip Arcan. 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; saat ayarı. 21,15 Şehir Tiyatrosu Dram kısmı (Verter).

22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

9 Mart 937 Salı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyat. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 17,00 İnkılâp dersleri Üniversite - den naklen Mahmut Esat Bozkurt. 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi namına Bayan Şükriye Nihal (Cemiyetçilik bakımından sosyal yardım). 20,00 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı. 21,15 Şehir Tiyatrosu operet kısmı (Ve saat) operetinin üçüncü perdesi. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

10 Mart 937 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyat. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Tayyare Cemiyeti namına konferans: Nuri Kuzılkanat. 20,00 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Dimen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı. 21,15 Orkestra.

22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

11 Mart 937 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyat. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 çocuk Esirgeme kurumu namına konferans. Doktor Şükri Hâzım. 20,00 Sadı ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; saat ayarı. 21,15 Orkestra.

22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

12 Mart 937 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyat. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 20,00 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Türk musikisi heyeti. Saat ayarı. 21,15 Orkestra.

22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

13 Mart 937 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plakla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyat. 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plakla dans musikisi. 19,30 Şehir Tiyatrosu komedi kısmı — İki temsil (Başbaşa ve Büyük söz). 20,00 Fazıl Say heyeti. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Fazıl say heyeti. Saat ayarı. 21,15 Orkestra.

22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,35 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

Maliye Vekâletinden:

1/6/937 tarihinden itibaren tedavül mevkiinden kaldırılacağı evvelce ilân edilmiş olan nikel 25 kuruşluklarla bronz 10 kuruşlukların 1/kânunuevvel/937 tarihine kadar tedavül mevkiinde kalmamasını takarrür etmiş olduğu ilân olunur. (443) (1108)

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR
Umumi cerrahi ve sinir cerrahisi mütehassısı. Paris Tıp Fakültesi cerrahi servisi, dimağ cerrahisi enstitüsü sabık asistanı.
Erkek ve kadın ameliyatları, sinir ve beyin ırları, estetik (yüz, meme, karnı buruşuklukları) ameliyatları ve nisalye doğum mütehassısı.
Hergün (8-11) kadar meccanen. Öğle. den sonra ücretlidir. Beyoğlu Park. kapı Rumeli han No. 1. Tl. 44086

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu

FRANSIZ TİYATROSUNDA

Bu akşam saat 20,30 da

DELİDOLU

Başka türlü adam

(6 mıcıdan devam)

şahın çorba tasile oynuyordu. Az sonra sırtarak:

— Affedersin, bayan abla, dedi. Fıkaralık, param yoktu.

— Pis mendebur, bize söyleseydin ya..

—

— Bırak tasları defol.
— Ablacığım, on gündür çalışıyorum. Bir kaç kuruş vermeyecek misin? Adam atıldı:

— Sıkılmadan daha para mı istiyorsun? Öteki evlere de haber vereceğim, artık sana kimse bu işi yaptırmıyacak. Haydi defol. Ve karıkoca kapıyı hızla kapayıp içeri girdiler.

Yaşar etrafına bakmak için başını kaldırırdı kaldırmaz sokağın başından bir kahkahadır koptu. Muzaffer Yaşarın yanına yaklaşarak:

— Bu ne hal, kovdular mı dedi?

Yaşar vaziyeti çakar gibi olarak:

— Ulan kâfirler bir oyun ettiniz muhakkak dedi.

Nihayet Muzaffer dayanamadı:

— Neyapalım Yaşarçığım. Seni kaybeder olmuştuk. Kolay kolay yağlı kapıyı bırakmıyacağımı bildiğizden, beri dedik, sunun yemek hırsızlığını ev sahibine anlatalım da onu oradan dehlisinler.

Yaşar biraz kızgın, biraz sitemli bir sesle:

— Peki, dedi. Beni bu kadar günlük paradan da ettiniz. Bu erkeklik midir?

Kimseden ses çıkmadığını görünce onların kalbini kırmaktan korkarak:

— İyi haletettiniz değil mi? dedi. Birşey değil, gelin çorbası mı imiş neymiş tadını damağımda bıraktınız.

Hepsi birden gülüştiler. O zaman Yaşar biraz daha neş'eli:

— Aldırma dedi. Siz aç, ben aç; siz tok, ben tok!

Haydar Yaşarın boynuna sarılarak:

— Ulan, adın gibi yaşa be Yaşar diyordu. Hani sen aramızdan bir kuyruğu titretsen bu dünyanın tadı tuzu kalmıyacak!

— Biberi de tarçını da kalmaz allımallâh..

Hepsi birden gülüşerek:

— Yaşa be Yaşar dediler. Âlemin vesselâm.

SPOR

(Dokuzuncudan devam)

İstanbulspor da genç oyuncuların müteşekkil şu şekilde bir kadro yapmıştı:

Saim — Samih, Aziz — İsmail, Enver, Fahri B Nevzat, Seyfi, Orhan, Ali.

Oyunda daha fazla Galatasarayın hakimiyeti göze çarpyordu. İlk devrenin 32 inci dakikasında Eşfak vartasile bir gol kazanarak Galatasaraylılar ilk devreyi 1-0 bitirdiler.

İkinci devrede de aynı hakimiyeti idame ettiren sarı kırmızılılar Bülent vasıtasile bir gol yaparak bu hususî karşılaşmayı 2-0 galip bitirdiler.

Kuleli - Maltepe askerî liseleri maçı

Öğleden sonra ilk karşılaşmayı Kuleli - Maltepe askerî liseleri yaptılar. Maçın hakemi Şazi Tezcandı.

İki taraf da güzel ve muntazam bir oyun çıkarıyordu. İlk devre hafif bir üstünlükle 1-0 Kuleli lehine bitti.

İkinci devrede daha hakim ve müessir bir oyun çıkaran Kuleliler üç gol daha yaptılar. Maltepe de penaltıdan bir gol kazanmıştı. Maç bu suretle 4-1 Kulelinin galibiyetile bitti.

Kuleli takımında: Sağaçık, sağ haf, ve sağ bek Maltepe takımında: Soliç en fazla nazarı dikkati celbeden oyuncular.

Gençler Birliği kupayı kazandı

Ankara 7 (Telefonla) — Hasılâtı Adanada Seyhanın taşmasıyla yoksul kalanlara verilmek üzere Ankara klüpleri tarafından tertip edilen futbol turnuvasının final maçı bugün yapıldı.

Gençlerbirliği Demirsportu 5-0 yerek mntakanın koyduğu kupayı kazandı.

Adliye vekili B. Şükri Saraç oğlu maçtan snra sporcuları tebrik ve taltif eden sözlerle kupayı Gençler birliğine verdi.

Holanda İsviçreyi yendi

Dün Amsterdamda Holanda ve İsviçre millî takımları arasında yapılan futbol maçını 2-1 Holanda kazanmıştır.

Inhisarlar İstanbul başmüdürlüğünden:

Çamaltı tuzlasında sureti mahsusada tesis olunan ince tuz de-ğirmeninde sıhhi ve fennî bir surette ihzar olunan ince sofr tuzları yarımşar ve birer kiloluk paketler ve mutbak tuzları da (50) şer kiloluk içi kâğıt kaplı çuvalar içinde satışa çıkarılmıştır.

Sofra tuzları (64) ve (128) zer paketi havi sandıklara konarak ambalajlanmıştır. Paketli sofr tuzlarının beher kilosu Kabataş ambarında (9,50) ve mutbak tuzlarının beher kilosu (5,25) kuruş fiatla satılacaktır.

Gerek mutbak ve gerek sofr tuzları bir sandık veya bir çuvaldan daha az satılmaz. Sandık ve çuval bedelleri tuz fiatına dahil olduğundan müşterilerden ayrıca sandık veya çuval bedeli aranmayacaktır.

Tuz satıcılarının Inhisarlar İstanbul Başmüdürlüğü merkezinde Kabataş ambarına müracaat etmeleri ilân olunur. (1184)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (13.000) lira olan 200 ton mazot 2/4/937 cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (975) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetenin 7/5/936 G. ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde almış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (1086)

Ta'ibi çıkmadığından dolayı ilk eksiltmesi feshedilmiş olan ve muhammen bedeli (16660,81) lira olan 1550 adet muhtelif eb'atta çam azman ve tomruk 19 — 3 — 1937 cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1249,56) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetenin 7 — 5 — 1936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde almış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden, Eskişehir ve İzmirde İdare mağazalarından dağıtılmaktadır. (1168)

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir
5. inci keşide 11 Mart 937 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.00000 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7/Mart/937 günü akşama kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakat olur.

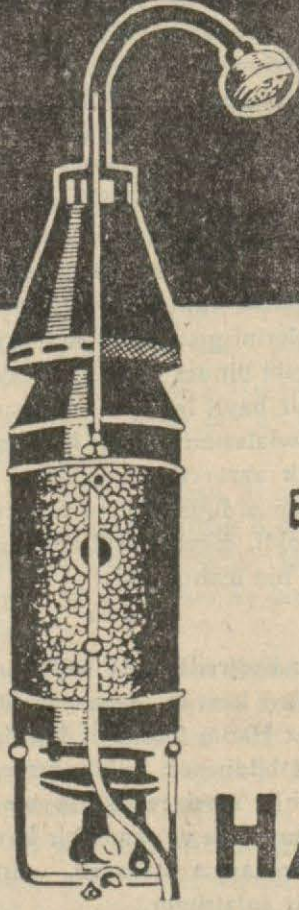
İSPOR POSTASI

Her hafta en doğru, en ciddi ve bütün gençleri alâkadar eden spor havadisleriyle çıkmakta olan Spor Postasını mutlaka okuyunuz.

Bu haftaki sayısında birçok yazılardan başka Nüzhet Abbas, Eşref Şefik ve Burhan Felek de çok enteresan mevzulara dair yazılar yazmışlardır. Her yerde fiyatı beş kuruştur.

BANYO ALACAK

vaktim yok!

O halde hemen işlemeğe hazır olan Havagazi Banyo aletini tanımıyorsunuz.

Duş DERHAL

Banyo 15 DAKİKADA

HAVAGAZI ŞOF-BENİ

İZAHATI İstiklal Caddesi No. 101

Yeni çıktı

Dün ve Yarın
Tercüme Külliyyatı
No. 63

IVAN TURGENIEV
Süreyya Sami Eren

LİZA

1937 - İstanbul

Fiyatı: 100 kuruş VAKIT Kitabevi

TİFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Her kes alabilir. Kutusu 55 Kr.

Dahiliye mütehasssısı

Dr. Hüseyin Usman

Lâleli Lütüf apartmanı 4-7 ye kadar

Sahibi: ASIM US

Neşriyat Direktörü: Refik Ahmet Sevengil

Kömür Sergisi

Kömür yakan vesait ve teshin aletleri beynelmilel sergisi

1937 Martının 26 ncı cuma günü Ankara'da Sergievi ve sahasında açılıyor

Sergiye iştirak edenlere olduğu gibi sergiyi ziyarete geleceklere de a-zamî kolaylıklar temin edilmiştir

Her türlü malûmat ve fazla izahat için şu adreslere müracaat edilmelidir:

İSTANBUL: Karaköyde Yataklı Vagonlar Şirketinde sergi memuru;

ANKARA: Sergi Komiserliği

İstanbul Belediyesi İlânları

Hususi İdareden aylık alan emekli ve öksüzlerin mart 937 ilâ mayıs 937 üç aylıkları 8 mart 937 pazartesi gününden itibaren Ziraat Bankasından verilecektir. Aylık sahiplerinin Bankaya müracaatları ilân olunur. (İ.) (1247)

VAKIT Kitabevi

Türkiyede neşredilen bütün kitapları satar

Avrupadan istenilen hertürlü kitapları, mecmuaları en uygun şartlarla getirir

VAKIT Matbaası tarafından neşredilen kitaplardan başka, Devlet Matbaası ve diğer kütüphaneler neşriyatı ile, Avrupadaki bütün kitabevelerinin çıkardığı en son, ilmi, edebî, içtimai, siyasi, ve fenni kitaplarla bütün tıp âlemini yakından alâkadar eden Almanca tıp mecmualarını da saym müşterilerinin emrine amade bulundurmaktadır. Katalog ve malûmat isteyenlerin arzuları derhal yerine getirilir.

İstanbul: Ankara caddesi. Telefon: 24370